

JaSeS*oi* ry

Journal 2/2011

Kuvia Maailmankylästä Valkealasta

World Village Team

Kulttuurit kohtaavat.

Maailmankylässä oli mukana Zambian Vocal Collection.

JaSeSoi

ry

Journal 2/2011

Sisältö

Pääkirjoitus	4
Puheenjohtajan kynästä	5
Lähikuvassa Tiina Kursula	6
Djemben maailma	8
Orff-Instituutti 50-vuotta	11
San Francisco School Orff-ensamble	12
Kesäkurssi aloittelijoille ja pidemmälle ehtineille	14
Gruss aus Salzburg!	15
Kurssit kohti Orff-maailmaa	17
Aurinkoinen Orivesi ja kuumat Orff-kurssit	20
If you're going to San Francisco	21
Hakuna Matata!	26
World Village XIII at Valkeala	28
Yli 50 jasesoilaista SyysSeSoissa	30
Päikene, tipilind, luik ja kotkas –Eestissä 20.8.1991	31
JaSeSoi Juornal	33
JaSeSoi nuotintaa: Lunta lapioimaan	33
Rytmis 2012	34
Rytmis 2012 kouluttajat	35
JaSeSoi ry	38

JULKAISIJA:	JaSeSoi-musiikkikasvatusyhdistys ry Orff-Schulwerk Association of Finland
PÄÄTOIMITTAJA:	Kirsi Hyyppä
TOIMITUS:	Kirsi Hyyppä, Pekka Evijärvi, Laura Mellais, Elisa Seppänen
TAITTO:	Minna Silvennoinen
VALOKUVAT:	JaSeSoi ry
ISSN:	1238-9242
PAINO:	Kirje- ja lomakepaino, Järvenpää

Tuulahduksia ja muistikuvia

TAPAHTUMARIKAS vuosi on kääntymässä kohti talvea. Journal tarjoaa lukijoilleen tuulahduksia yhdistyksen menneen kesän ja syksyn tapahtumista. Puheenjohtaja **Harri Sandborgin** mukana pääsemme Salzburgiin Orff-Instituutin 50-vuotisjuhlien tunnelmiin ja kuulemme juhli-la esiintyneen San Francisco koulun oppilaitten mieleenpainuvasta esityksestä. Orff-Instituutissa vuoden erikoiskursseilla opiskellut australialainen **Peta Harper** kertoo puolestaan kokemuk- sistaan ja opiskelustaan Instituutissa. **Pekka Evijärvi** haastatteli psykologi **Ailo Uhinkia**, joka vaimonsa **Ritvan** kanssa osallistui ensim- mäisenä suomalaisena Salzburgin kesäkurssille 60-luvun alussa. Lähikuvassa- sarjassa **Elisa Seppänen** esittelee yhdistyksemme pitkäaikai- sen sihteerin **Tiina Kursulan**, jonka kynästä on lähtöisin myös lehdessämme julkaistava laulu Lunta lapioimaan.

Aakusti Oksanen aloittaa lehdessämme artik- keli-sarjan, joista ensimmäisenä tutustumme djemberummun historiaan.

Pia Kortelainen ja **Juulia Kammonen** ovat tallentaneet muistojaan menneen kesän Orff- kursseilta ja Aktiivisen musiikinkuuntelun kurs- silta Orivedeltä. World Village eli Maailmankylä keräsi Valkealan luonnonkauniisiin maisemiin

elokuun alussa joukon musiikkikasvattajia kan- sainväliselle musiikkileirille. Maailmankylän muistojaan meille kertoo englantilainen musiik- kinopettaja **Rosemary Mitchell**. Leirillä vieraili myös sambialainen lauluyhtye **Zambian Vocal Collection**, jonka kolmen kuukauden Suomen kiertueesta kertoo jutussaan **Hanne Horto**. Yhteistyö San Francisco Schoolin kanssa syveni entisestään **Soili Perkiön** ja **Terhi Oksasen** vie- raillessa heinäkuussa San Franciscossa seura- massa Orff- Level-koulutusohjelmaa. Matka- päiväkirja tallensi tunnelmia. **Jukka Siukonen** puolestaan muistelee Soihdunkantajana Virossa artikkelissaan 20-vuoden takaisia tunnelmia päi- västä jolloin Viro itsenäistyi, ja joukko innokkaita MUSISOilaisia oli sattumoisin kurssimatalla Tallinnassa.

SyysSeSoissa uudet, juuri Orff-kursseilta val- mistuneet kurssilaiset pääsivät harjoittelemaan kouluttajantaitojaan. Nauttikaamme näistä muistoista!

Antoisia lukuhetkiä!

Yhteistyöllä ja yhteisöllisyydellä eteenpäin

YHTEISÖLLISYYS on muutisana. Yhteisölli- syyden puute kelpaa syyksi sairauteen kuin sai- rauteen ja lääkkeenä se tuntuu sopivan vaivaan kuin vaivaan. Tämä saa joskus jopa vähän va- rautuneeksi yhteisöllisyyden kaikkivoipuutta kohtaan.

Jos joskus kannattaakin katsoa itsestään sel- vänä pidettyjä asioita ikään kuin hieman alta kulmain ja myös kriittisesti arvioiden, on selvää että toki ihminen tarvitse ihmistä. Mitä raskaam- pia asioita yhteiskunnassa tapahtuu, sitä painok- kaammin meidän on uskottava liimaan, jolla laadukkaan taidekasvatuksen kautta on mahdol- lista liittää yhteen lapsia ja aikuisia, historiaa ja tulevaa.

Tätä kirjoittaessani odotamme kovasti ensi viikonloppua, jolloin vanhat, nykyiset ja tulevat musiikkikasvatuksen aiheet ovat erityisellä ta- valla läsnä. ”Vanhat parrat” eli MUSISOI-JaSe- Soi-konkarit ja uudempi sukupolvi yhdistyksen hallituksen muodossa näet kokoontuu yhteiseen keskustelu-, ideointi- ja ajatustenvaihtoviikon- loppuun. Edellisestä tapaamisesta onkin jo aikaa. Kulunut yhdistysvuosi on sisältänyt avauksia monenlaisiin yhteistyön suuntiin. Mainita voi esimerkiksi jo pitkään jatkuneen yhteistyön San Francisco Schoolin kanssa, jonka tiimoilla pedagoginen iskuryhmämme kävi myös vierai- lulla paikan päällä. Koulun opettajistahan **Sofia Lopez-Ibor** ja **James Harding** ovat opettaneet Orff-kursseillamme ja 2012 **Doug Goodkin** jatkaa tätä sarjaa. American Orff-Schulwerk Associationin AOSA:n marraskuiseen kokoon- tumiseen on lähdössä edustus ja kesällä 2011 Salzburgin kansainvälisessä Orff-yhdistysten kokoontumisessa ja Symposiumissa JaSeSoilla oli myös edustajat paikalla.

Nämä vierailut ovat kaikki elintärkeää kon- taktiverkon ylläpitoa ja uusien avausten jatku- vaa tekemistä. Afrikka-yhteydet ovat koko ajan elävänä läsnä, mm. Maailmankylässä mukana olleen sambialaisen **Zambian Vocal Collection** ryhmän muodossa. Nämä kansainvälisen toi- minnan muodot ovat olleet osa yhdistyksen his-

toriaa koko ajan ja paljolti niiden ansiosta suo- malaisen musiikkikasvatuksen ja JaSeSoy ry:n arvostus on maailmalla korkealla. Kansainvälis- ten kouluttajien kutsuminen Suomeen on laajan kontaktiverkoston ja monien henkilökohtaisten kontaktien vuoksi helppoa, tai ainakin helpom- paa kuin muuten olisi.

Erityisesti on syytä mainita **Carl Orffin** vaimon **Liselotte Orffin** antelias lahjoitus yhdistyksem- me kansainvälisen toiminnan kehittämiseen. Tämä tuki on peräti 5000 euroa. Nöyrin mielin ja kiitollisena tulemme käyttämään tätä harkiten. SyysSeSoissa valittiin myös uusia jäseniä halli- tukseen alkaen tammikuusta 2012. Toivotamme tervetulleeksi iloiseen ja toimeliaaseen jouk- koomme **Juuli Kammosen**, **Lisbeth Nyströmin** sekä **Harri Höltän**. Uusien jäseniemme kautta saimme hallitukseen lisänä erinomaisen kombi- naation pedagogista ja hallinnollista kokemusta sekä nuorta energiaa. Tervetuloa!

Ps . Olisipa hauska tavata mahdollisimman mo- nia jäseniämme osastollamme Educa-messuilla 27.-28.1.2012. Siellä ukulelet ja laattasoittimet soi. Tule ja soita!

Lähikuvassa Tiina Kursula

ELISA SEPPÄNEN

Jos olet käynyt JaSeSoin tapahtumissa ja kursseilla useammin kuin kerran, olet todennäköisesti tavannut Tiina Kursulan. Tiina on toiminut JaSeSoin ry:n sihteerinä 10 vuotta. Nykyistä puheenjohtajaa lukuun ottamatta hän on ollut kaikkien edellisten puheenjohtajien kanssa hallituksessa. Hän osallistuu edelleen aktiivisesti yhdistyksen kursseille. Tiina vietti tänä kesänä 50-vuotisjuhliaan. Ikimuistoiset juhlat lämmittävät edelleen mieltä. Matkalahja San Franciscoon maailmanmusiikin kurssille oli hänelle täysi yllätys! Toinen yllättävä ja mieluisa lahja oli laulukirja, johon ystävät olivat keränneet Tiinan säveltämät laulut. Näitä lauluvihkoja oli painettu laatikollinen.

Laulut syntyvät tarpeeseen

Tiina on tuottelias lauluntekijä. Lauluja on tähän päivään mennessä syntynyt jo yli 60! Ne syntyvät johonkin teemaan liittyen tai pedagogisiin tarpeisiin. Lauluja on myös luonnosta ja eläimistä. Ne putkahtavat päästä aikaa ja paikkaa kysymättä.

– Kerran kävi niin, että laulu syntyi matkalla kauppaan. Jouduin jättämään kauppareissun sikseen ja palaamaan kotiin laulua kirjoittamaan.

Laulu saattaa tulla myös vastaan auringonkukkapellolla.

– Auringonkukat nauroivat minulle niin, että meinasin läikähtyä! Sitten alkoi muodostua laulua päähän.

”Laulut putkahtavat päästä aikaa ja paikkaa kysymättä”

Lastentarhanopettajasta musiikkikasvatustajaksi

Tiina on kotoisin Viitasaarelta Keski-Suomesta. Sieltä hän on lähtenyt opiskelemaan ensin kulttuurisihteeriksi, sitten lastentarhanopettajaksi Jyväskylän yliopistoon.

–Lastentarhanopettajana ollessani (v. 1994) Helsingin kaupunki järjesti Orff-kurssin, jonka opettajana oli **Anna Sammalkorpi**. Kurssilla tapasin **Esa**

Lamposen, joka houkutteli Rytmiseminaariin. Sittenpä huomasinkin olevani jo ensimmäisellä tasokurssilla!

Tiina kävi kaikki tasot peräkkäin, mutta kouluttautuminen ei jäänyt siihen, sillä täydennyskouluttautuminen johti ammatin vaihtokseen. Tiinasta tuli pikkuhiljaa muskariopettaja. Lastentarhanopettajan koulutus antoi hyvän pohjan musiikin varhaiskasvatukselle. Hyppy varhaiskasvattajasta musiikkikasvatustajaksi ei käynyt hetkessä, mutta oli luontevaa. JaSeSoin ja Sibelius-Akatemian kurssit antoivat pätevyyttä mu-

siikin opettamiseen.

–Aloin lastentarhanopettajan työn ohella pitämään muskaritunteja, ja nyt olen tehnyt sitä päätoimisesti jo 13 vuotta!

Lapset kokevat muskarin seikkailuna

Muskariopettajan työ on mukavaa puuhaa. On työssä myös haasteensa, kuten soitinten roudaaminen ja työajat, jotka sijoittuvat sekä aamulle että illalle. Työ on silti ennen muuta palkitsevaa ja merkityksel-

listä. Perheet tulevat muskariin monista syistä, mm. keräämään laulustoa ja yhdessäolon kokemuksia. Tiinan mielestä on hieno asia, että isien osallistuminen tunneille on lisääntynyt. Tunnille tuleminen voi olla lapsille jännä asia. Muskarissa lapset saavat monenlaisia kokemuksia ja elämyksiä.

–Lapset kokevat muskarissa iloa ja seikkailua!

Suomella on kova maine ulkomailla

JaSeSoin toiminta on muuttunut vuosien aikana. Ennen kurssien illanvietot olivat ehkä enemmän kurssilaisten itsensä synnyttämiä. Nykyään ihania fiiliksiä ja muistoja jää spehtaakkelimaisista illanvietoista. Tiina muistuttaa, että perusajatukset eivät saisi unohtua.

–Joskus pienikin on kaunista. Luotetaan siihen, että meidän juttu kantaa! Aika muuttuu ja pedagogiikkaan tulee uusia vivahteita, mutta perusajatusta ja Orff-pedagogiikkaa pitäisi vaalia.

Tiinan mielestä JaSeSoin kursseille on edelleen tärkeää kutsua ”perusihmisiä” eli Orff-pedagogiikkaan perehtyneitä kouluttajia. Näitä

löytyy niin kotimaasta kuin ulkomailtakin. Tiina on iloinen JaSeSoin kansainvälisistä suhteista. Matkalla San Franciscoon hän sai konkreettisesti kokea maailman syleilevän suomalaisia!

–On tärkeää käydä ulkomailla kursseilla katsomassa, miten näitä hommia tehdään muualla. Sieltä voi löytää myös uusia persoonia tänne meitä kouluttamaan.

JaSeSoin herättää tunteita

Pitkän JaSeSoin-uran aikana Tiina on ollut mukana järjestämässä ja tekemässä sekä vastaanottamassa antoisia ja voimaannuttavia kokemuksia.

–Kyllä JaSeSoin on ollut hirveän tärkeä juttu mulle. Sen myötä on tullut todella rakkaita ystäviä, ja se on ollut monella tavalla voimavara. Vaikka on muitakin ihania ystäviä, mutta joku jännä tässä JaSeSoin porukassa on. Musiikki on syvälle menevä kokemus. Kun niitä syvällisiä juttuja, ajatuksia ja kokemuksia jakaa, niin ollaan tekemisissä voimakkaan yhdistävän tekijän kanssa. Siitä syntyy vahvoja ystävyysseiteitä. Uskon myös, että yksi yhdistyksen toiminnan vahvuus on jäsenten monipuoliset ammatilliset taustat.

Tiinalla on perspektiiviä pitkältä ajalta, hänestä on mahtava nähdä uusien persoonien innokkuus.

–Toivotaan, että me vanhat yhdessä sinne sekaan.

Ilman vanhoja ei tule uusia. Ilman historiaa ei ole tulevaa. Eläköön JaSeSoin jatkuvuus, ystävyys ja Orff-henki!

YLLÄ Tiina ystävänsä Terhi Oksasen kanssa soittamassa balafonia.

ALLA Tiina Ghanassa.

Djemben maailma

AAKUSTI OKSANEN

Djemberumpu on nykyään yksi maailman laajimmin levinneitä soittimia. Harrastajamäärät ovat olleet 1980-luvulta lähtien kasvussa ympäri maailmaa ja opetusta järjestetään kasvavassa määrin asiasta kiinnostuneille. Tieto ja ymmärrys djemben historiasta ja kulttuurisesta taustasta ei kuitenkaan seuraa suosiota automaattisesti. Maailmalla on muutama asiaan perehtynyt tutkija, mutta heidän kirjoituksiaan on kuitenkin valitettavan vähän tarjolla suurelle yleisölle. Tämän Djemben maailma -artikkelisarjan tarkoituksena on kertoa djembestä perinteisessä kontekstissa, Länsi-Afrikan djembekeskuksista, musiikin muutoksesta Afrikassa ja muualla maailmassa sekä valottaa perinteen ajatuksen moninaisuutta ja eri käyttöyhteyksiä.

Guinealainen djemberumpu. Kuva Aleks Oksanen

Djembe – maninka-kansan rytmisoitin

Djembeperinteen ydinalue sijaitsee Länsi-Afrikassa Malin ja Guinean rajan molemmin puolin ulottuvalla alueella Bamakon ja Kankanin välissä (katso kartta 1). Tältä Mandeksi kutsutulta alueelta ovat kotoisin maninkat, joiden kulttuuri on levinnyt voimakkaasti Länsi-Afrikassa. Maninkat puhuvat kaupankäynnin kielenä yleisesti käytettyä *malinkea*, jota Mallissa kutsutaan *bambaraksi*, Burkina Fasossa *dioulaksi* ja Gambiassa *mandingoksi*. Djemben alkuperästä ei ole tarkkaa tietoa, mutta sen uskotaan liittyvän seppien eli numujen käsityöläisluokkaan. Sepillä on perinteisessä Manden kulttuurissa hallussaan erityisiä voimia, sillä he tekevät raudasta ja puusta työkaluja kuokista

soittimiin. He mm. kaivertavat djemben puisen rungon, rakentavat rumpuja ja soittavat niitä. Sepät valmistavat myös Komo-naamiot, joita käytetään heidän johtamissaan salaisissa rituaaleissa. He toimittavat nuorten poikien ja tyttöjen ympärileikkaukset, jotka ovat merkinä näiden kasvusta aikuisuuteen. Djemben laaja levinneisyys Länsi-Afrikassa saattaa olla seurausta liikehdinnästä 1000 j.kr jälkeen, jolloin seppiä muutti runsain joukoin naapurimaihin. Vaikka seppien ammattikunnan sukuja pidetään yleisesti djembemusiikin luojina ja tekijöinä, monet tämän päivän tunnetuimmista djembemestareista ovat ylempää yhteiskuntaluokkaa. Nämä perheet eivät yleensä hyväksy poikiensa

musiikkiin liittyvää kiinnostusta, mutta nykyään monet kansainvälisesti tunnetut djemben soittajat kuten **Mamady Keita**, **Famoudou Konate** ja **Soungalo Coulibaly** ovat kotoisin vanhoista ylemmän yhteiskuntaluokan suvuista. Nykyään etenkin Burkina Fasossa griotit eli perinteiset musiikin ja sanan ammattilaiset soittavat laajalti djembeä ja tuovat oman syvällisen panoksensa Länsi-Afrikan djembetarjontaan.

Djembe on tiimalasia muistuttava puurakenneinen rumpu, jota soitetaan paljain käsin. Mes-tarirumpaleiden arvostamia puolajeja ovat mm. *lenke*, *dugura*, *iroko*, *balafonpuu* ja *djala*, joissa on ensiluokkaisen soiva ja vahva rakenne. Djemben yleensä vuohennahkainen kalvo¹ viritetään nykyään kolmen rautarenkaan ja kestäväen narun avulla. Aiemmin djembe viritettiin puutapeilla ja antiloopin nahka kiristettiin tulella, mutta tämä käytäntö on häviämässä.

Afrikkalaisesta musiikista puhuttaessa on tärkeää painottaa, että jokaisen kansan jokaisella perinteisellä rummulla on oma kieleen verrattava tapansa kommunikoida. Rummusta lähtevät eri äänet ovat yhteydessä maninkan kielen rytmiiikkaan ja djemben soittajaa kutsutaan djembefolaksi, djemben soittajaksi. Djembefola sai oppinsa kylän muilta rumpaleilta, jotka

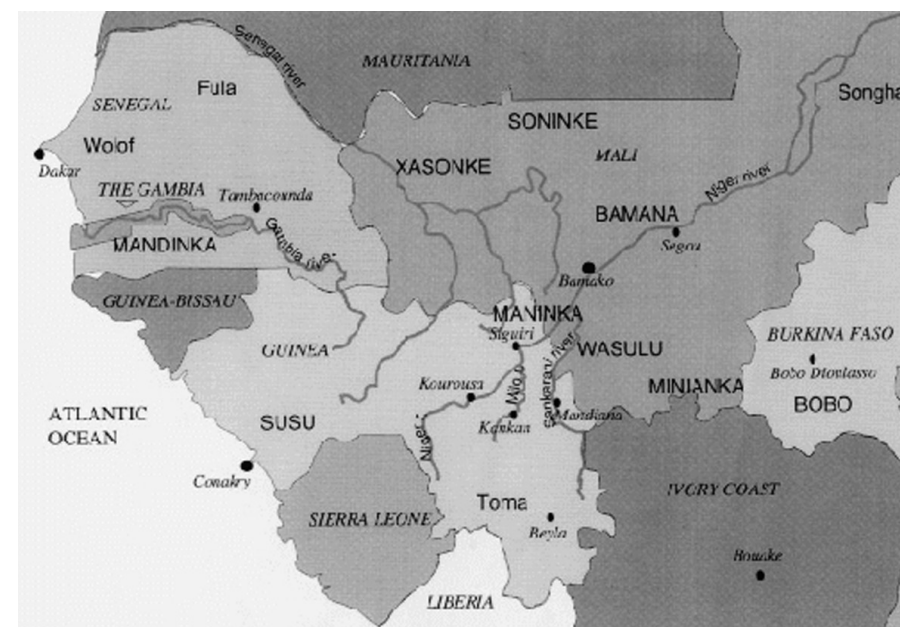
¹ Nuoret laittavat yhä enenevässä määrin ohutta lehmännahkaa djembeihinsä tiukemman virituksen ja siten paremman kuuluvuuden aikaansaamiseksi.

komppasivat peltotöitä ja soittivat kylän erilaisissa juhlatilaisuuksissa. Länsi-Afrikan suurissa djembekaupungeissa on nykyään läsnä monia eri tyyliä, mutta aiemmin oli matkustettava ja kuunneltava muiden kylien muusikkoja rikastuttaakseen repertuaariaan.

Yhtyettä johtava djembefola ohjaa musiikkia

Juhlissa solistina toimiva djembefola saa tuken-sa muulta orkesterilta, johon kuuluu yhden tai useamman djembekompin lisäksi bassomelodian antavat dundunrummut (kenken, sangban, dundunba pienimmästä suurimpaan ja matalim-paan) sekä erilaiset lyötävät kellot tai hangattavat metalliputket. Jokainen instrumentti soittaa omaa rytmistä osuuttaan, joka muodostaa mui-den kanssa polyrytmisen kokonaisuuden. Yhty-että johtavan djembefolan tulee tuntea läpikotai-sin rytmin kaikki eri osa-alueet,² joiden mukaan hän soittaa soolonsa. Solistilla on oltava myös erinomaiset refleksit löytääkseen nopeasti vaihtuvissa tilanteissa sopiva musiikillinen fraasi tanssijan askelkuviioon, sillä afrikkalainen muusiikko seuraa tanssijaa eikä päinvastoin, kuten yleensä länsimaisessa musiikissa. Soittaminen

² Rytmillä viitataan tässä rytmin kokonaisuuteen, jolla on oma nimensä, tanssinsa ja perinteiset soolofraasit.

Djembeperinteen ydinalue ja sitä ympäröivät valtiot Länsi-Afrikassa. Paikannimet merkitty vinokirjoituksella (maiden nimet isoilla kirjaimilla). Mandesukuiset kansat isoilla kirjaimilla ja muut kansat pienillä kirjaimilla suuren alkukirjaimen jälkeen. Kartta Eric Charry 1996.

perinteisissä juhlissa ei vaadi ainoastaan suurta keskittymiskykyä, vaan myös valtavaa määrää energiaa juhlan kestäessä useita tunteja, ellei läpi yön. Tanssijan askelten seuraamisen lisäksi solisti ohjaa musiikkia erityisillä signaaleilla, joilla hän huolehtii juhlan ja tanssitapahtuman dynamiikasta. Signaalin soittamalla solisti aloittaa ja lopettaa tanssin sekä ehdottaa tanssijalle askelkuvion vaihdosta. Djembemusiikissa kommunikaatiota tapahtuu siten useassa tasossa yhtä aikaa ja solistin ensisijainen tehtävä on tuottaa tästä yhtenäinen kokonaisuus.

Djembe ja dundunrumpu.
Kuvassa Amidou ja Kassoum Dembele.

Djembemusiikin sosiaalinen funktio

Djemben repertuaari on syntynyt ja kehittynyt vuosisatojen kuluessa Manden kulttuurialueen kylissä ja kaupungeissa. Perinteisesti jokaisella djemberytmillä on tietty soittotarkoitus, -aika ja -paikka. Muussa tapauksessa niiden soittaminen

on saattanut olla kuolemanrangaistuksen uhalla kiellettyä. Eräitä djemberytmejä soitetaan tietyille ihmisryhmälle, kuten *Djelidon* on djelien eli griottien tanssi ja *Dundunba* vahvojen miesten rytmi ja tanssi. Monet rytmit ja tanssit liittyvät johonkin tiettyyn tapahtumaan, esim. *Soli*-rytmiä soitetaan poikien ja tyttöjen ympärileikkausrituaaleissa Guineassa ja hääseremonioissa Burkina Fasossa, *Kassa*- ja *Konkoba*-rytmejä maanviljelyn yhteydessä peltotöissä kannustamiseksi. Perinteisessä afrikkalaisessa juhlissa musiikki palvelee aina sosiaalista tarkoitusta, eikä sitä esitetä pelkästään itsensä takia. Musiikki toimii yhteisöille ja yksilöille tärkeiden tilaisuuksien sisällä, integroituneena tapahtuman kulkuun ja symboliikkaan.

Djemben merkitys ajanviettejuhlissa

Etenkin kaupungeissa suosittuja ajanviettejuhlia järjestetään niin usein kuin mahdollista. Niihin kokoontuu häihin, ristiäisiin tai kihlajaisiin kutsuttujen omaisten lisäksi etenkin kaupungeissa paljon ohikulkijoita ja muita kiinnostuneita. Ajanvietteeksi järjestetyssä djembejuhlissa katsojat, soittajat ja tanssijat ryhmittäytyvät ympyrän muotoon osallistuen kukin tavallaan tapahtuman kulkuun. Tällaisiin juhlisiin järjestävä perhe, yhdistys tai ystäväporukka palkkaa djembesolistin, joka huolehtii paikalle riittävän määrän muusikoita aina tarpeen mukaan. Djemben funktiona ajanviettejuhlissa on tarjota ihmisille mahdollisuus itseilmaisuuksiin tanssin kautta, ja etenkin naiset kaupungeissa järjestävät djembejuhlia aina kun on mahdollista. Paikalla olevien ihmisten panos kappaleiden kestoön, intensiteettiin ja tapahtumien kulkuun on hyvin merkittävä. Tanssin ja musiikin välillä tapahtuu jatkuvaa vuorovaikutusta, jossa parhaimmillaan tarjotaan ideoita molemmin puolin. Musiikin aikana tanssijat lähestyvät rumpaleita tanssiaskelleilla yksin, kaksin tai kolmin haastaen rumpalit leikkillisesti.

Rumpaleiden kannalta oleellista monta tuntia kestävässä tapahtumassa on intensiteetin nostota ja laskusta johtuva vaihtelu. Griottilaulajien ollessa paikalla muusikot voivat vetää henkeä hitaamman tempon kannatella laulumelodiaa. Nopeiden tempojen aikana intensiteetti muusikoiden ja tanssijan välillä on korkealla. Tällöin

yleisö pakkautuu lähemmäs muusikoita, tunnelma tiivistyy huippuunsa, transsinkaltaista psyykkistä tilaa saattaa esiintyä etenkin tanssijoilla ja kaikki osallistujat hikoilevat polttavan auringon kuumuudessa. Hyvin johdetun djembejuhlan energia puhdistaa osanottajien mielen ja kehon samalla tapaa kuin sauna meillä pohjoisessa.

Djemben maailma – artikkelisarja on aiemmin julkaistu Pelimanni-lehdessä vuosina 2009–2010.

Djembepaja järjestää joulukuussa matkan maestro Zoumana Dembele djembe- ja tanssileirille Länsi-Afrikkaan, Burkina Fasoon, Bobo-Dioulasson kulttuurikaupunkiin. Lisätietoja leiristä sekä muista djembetapahtumista www.djembepaja.fi

Lähteet:

Charry, Eric: *A Guide to the Jembe* (lyhennetty versio artikkelista). 8 sivua. <http://www.echarry.web.wesleyan.edu/jembearticle/article.html>. 1996

Konaté, Famoudou & Ott, Thomas: *Rhythms and Songs from Guinea*. Oldershausen, Saksa. Lugert Verlag. 1997

Zanetti, Vincent: *De la place du village aux scènes internationales. Evolution de jembe et son répertoire*. In: *Cahiers de musiques traditionnelles nro 9: Nouveaux enjeux*. 167-188. Genève. Ateliers d'ethnomusicologie. 1996

ORFF-INSTITUUTTI 50 VUOTTA

HARRI SANDBORG

CARL ORFF perusti instituutin 1961 elementtaarisen musiikin ja tanssikasvatuksen osastoksi Mozarteum yliopistossa. Orffin visiona syntynyt instituutti on pyhitetty musiikkikasvatukselle, jossa musiikkia, liikettä ja puhetta opetetaan yhdessä ja tasavertaisina. Näiden elementtien integroitu opetus vahvistaa yksilöä sosiaalisesti ja kehittää persoonallisuutta.

Instituutti on erityisesti suuntautunut tieteellisen, taiteellisen ja pedagogisen toiminnan kehittämiseen tanssi- ja musiikkikasvatuksessa. Instituutti pitää Orff-Schulwerkin traditiota elävänä ja koko ajan kehittyvänä.

Kunniajäsenemme **Barbara Haselbach** on ollut 18 vuotta Orff-Schulwerk Informationen -lehden päätoimittajana ja jättää nyt tämän tehtävän. Tänä aikana Barbara on ehtinyt toimittaa 36 lehteä. Kiitämme Barbaraa upeasta elämäntyöstä julkaisun parissa.

Kansainvälisen Orff-Schulwerk Symposiumin yhteydessä 7.-10.7.2011 vietettiin Orff-Instituutin 50v juhlaa.

YLLÄ Orff-Instituutti palkitsi Symposiumissa **Sofia Lopez-Iborin** elämäntyöstään "Lifetime Achievement Award" –huomionosoituksella. Palkintoa on jaettu 80-luvulta lähtien. JaSeSoy ry onnittelee!

San Francisco School Orff–Ensemble Salzburg 10.7.2011

HARRI SANDBORG

**“Opettajien tavoite koulussamme on kasvattaa muusikoita, joiden kanssa on hauska musisoida ja ihmisiä, joiden kanssa on hyvä olla ja tehdä yhteistyötä.”
(Doug Goodkin)**

SAN FRANCISCO SCHOOLISSA (SFS) musiikillinen oppimatka **Sofia Lopez-Iborin**, **Doug Goodkinin** ja **James Hardingin** opastuksella alkaa kolmivuotiaana ja jatkuu joidenkin oppilaiden osalla kaksitoista vuotta. Tällä musiikillisella vaellusmatkalla ei valmistauduta esityksiin vaan kasvetaan syvälle sisään musiikkiin ja kasvetaan ihmisinä. Oppilaat, joilla on onni päästä tähän prosessiin osallisiksi, ovat huimia onnenpeikkoja ja –pirkkoja.

Heinäkuinen International Orff-Schulwerk Symposium Salzburgissa huipentui lauantai-seen SFS:n oppilaiden ja opettajien esitykseen. Esityksen sijaan voisi ehkä mieluummin puhua showsta, jossa oppilasryhmä ohjaajineen kuljetti yleisön lähes maailman ympäri Afrikasta mm. Viron ja Bulgarian kautta Etelä-Amerikkaan.

Oppilaat ja opettajat tasavertaisina muusikoina

Opettajat olivat täysivaltaisina muusikoina mukana; soittaen, laulaen ja tanssien, mutta samalla koko ajan muistaen, ketkä ovat päähenkilöitä. Oppilaat ovat koulun prosesseissa mukana paitsi muusikoina, myös säveltäjinä, sanoittajina ja sovittajina. Virtuosoimaisia solisteja ei esityksessä erityisesti hehkutettu, vaan ryhmä oli kaikessa yksilön edellä. Tämä näkyi erityisesti siinä vähäeleisyydessä, jolla mm. **Joshin** vibrasoolo, **Abbyn** harpunsoitto tai **Paulin** virtuositeetti melkein missä tahansa soittimessa kuitatiin. Tähtihetki, arvostus ja aplodit, mutta ei sen enempää.

Esitys on yleisölle annettu lahja. Yleisössä

istuvulta tuntuu hyvältä saada kokea oppilaiden ja opettajien yhteinen soittamisen ilo, totaalinen läsnäolo lavalla ja oman musiikillisen kasvun tuloksista nauttiminen. Se palkitsee esiintyjiä ja yleisöä.

Jännityksen hallinta on taitolaji

Monet, ehkä jopa kaikki n. 20 5-9-luokkalaista SFS:n oppilaasta olivat ensimmäistä kertaa Euroopassa. Voi vain kuvitella mitkä jännitykset heillä on ollut esityksen alla. Saimme vaikutelman, että opettajat improvisoivat lavalla esityksen aluksi oppilaille yllätyksenä tutun ja turvallisen leikin “tavalliselta” tunnilta. Ajattelimme, että tällä opettajat halusivat saada oppilaille tunnelman, että ei tässä mitään, mennään tuttujen ja harjoiteltujen juttujen kanssa eteenpäin, kuten niin usein ennenkin.

Improvisaatio ja ihanan rosoinen tunnelma syntyi myös lopussa kun orkesterin kanssa työskennellyt **Polo Vallejo** kutsuttiin yllättäen lavalle. No, eihän se improvisoiden synnytetty Polon johdolla musisoitu tango ensin ihan tahtonut lähteä lentoon, mutta tämä juuri loi sen välittömän, rehellisen ja epäonnistumista sietävän tunnelman, jota jokainen suomalainenkin esiintyvä ryhmä kaipaisi. Ja löytyiväthän ne tangon äänet toki lopulta. Tilanteen aitous tuo yleisön kuin esiintyjien hyppysiin.

Onko se mahdollista?

Me musiikkikasvattajat tavoittelemme soiton iloa ja väärin soittamisen riskin sietämistä. Kolmen maailmanlaajuisesti arvostetun huippupedagogin työskentely samassa koulussa on toki poikkeuksellista ja johtaa tuloksiin, joiden saavuttaminen voi tuntua jopa mahdottomalta. Sitä se ei kuitenkaan ole.

Kyse on hengen löytämisestä – jokaisessa olevan muusikon herättämisestä, uskon synnyttämisestä jokaisessa olevaan musiikilliseen ja muuhun hyvään. Tähän kun yhdistetään hyväksyvä, positiivinen ja kannustava ilmapiiri ja lopuksi myös tilaisuus julkisesti näyttää opittua, ollaan Orff-pedagogiikan juurilla.

Sinä opettaja, joka ajattelet, etet koskaan pysty moiseen, etet koskaan saa käsissäsi olevalla materiaalilla aikaan vastaavaa, olet siis ikävä kyllä - tai onneksi - väärässä. Jokaisen meistä on mahdollista saavuttaa hämmästyttäviä tuloksia. Hienoja esimerkkejä on paljon. Aluksi on oltava usko ja ehkä jopa unelma. Annos oikeanlaista heittäytävää hulluuttakin on usein hyödyksi. Sitä on oltava työkalut ja aika ja lopuksi on vain ihana flow.

VASEMMALLA San Francisco Schoolin oppilaat yhdessä James Hardingin, Doug Goodkinin, Liselotte Orffin ja Sofia Lopez-Iborin kanssa.

ALLA “Let the children shine” (James Harding)

Kesäkurssi aloittelijoille ja pidemmälle ehtineille

PEKKA EVIJÄRVI

Synteesi tarkoittaa kahden asian yhdistämistä niin, että niistä syntyy jotain uutta. Synteesi on myös Turussa toimiva psykologitoimisto, jota pyörittävät Ritva ja Ailo Uhinki. Omassa yrityksessään he yhdistävät laaja-alaisesti monipuolisista tietoaan ja osaamistaan. Mutta mistä syntyy heidän monipuolisuutensa? Voisiko yksi syy olla se, että he vuonna 1962 tutustuivat Orff-Schulwerkiin Salzburgissa?

Haastateltavana Ailo Uhinki

Synteesissä Ritva on koulutuspsykoanalyttikko ja psykoterapeutti ja Ailo on psykologi.

Musiikki on liittynyt heidän elämäänsä läheisesti. Ritva on toiminut urkurina ja Ailo on harrastanut kuorolaulua. Molemmat ovat opiskelleet musiikkitiedettä. Heillä on myös kansakoulunopettajan koulutus, mikä selittää heidän innostuksensa lähtä Orff-kurssille. Kurssi oli tuolloin diplomaattisesti nimeltään Kesäkurssi aloittelijoille ja pidemmälle ehtineille. Se järjestettiin 2.-13.7.1962 Salzburgissa, varsinaisen opetuspaikan ollessa idyllinen Frohnburgin linna. Vuosien saatossa monet suomalaiset ovat lähteneet tuolta oppia saamaan, mutta Ritva ja Ailo Uhinki olivat ensimmäiset.

Millaisia kurssilaiset olivat?

- Suurin osa osallistujista olivat kuulleet jotain Schulwerkista, mutta jotkut olivat käyttäneet sitä työssään jo monta vuotta. Paikalla oli noin 40 kurssilaista: saksalaisia, itävaltalaisia ja italialaisia, muutama kreikkalainenkin. Ritva ja minä olimme ainoat suomalaiset.

Ketkä opettivat?

- Johtajana toimi **Carl Orff** itse ja varsinaisena vetäjänä **Gunild Keetman**. Carl Orff piti johdantojakson ja tuli näin tutuksi heti alusta asti. Koko kurssin ajan hän poukkoili paikalla,

jutteli ihmisten kanssa ja touhusi mukana. Kurssin aikana 10.7 hän täytti 67 vuotta. Silloin järjestettiin hyvin pienimuotoinen ooppera, jonka nimi oli Orff Manalassa. Gunild Keetman oli sellainen asioita yhteen kokoava henkilö, mutta jäi kuitenkin melko etäiseksi verrattuna kurssin opettajiin.

Kurssin muut opettajat olivat **Lotte Flach**, **Barbara Haselbach**, **Franz Tenta** ja **Josef Dorfner**. Vierailevat opettajat olivat **Dorothee Günther** Roomasta, **Doreen Hall** Torontosta ja **Polyxena Mathéy** Ateenasta. Oppiaineina olivat rytmis-melodiset harjoitukset, improvisointi, yhteissoitto ja liikunta

- Opettajista jäi mieleen Barbara Haselbach, joka opetti liikuntaa ja näytti demonstraatioita lasten kanssa. Kaikki opettajat tuntuivat hyvin

Musisointia Frohnburgin linnan puutarhassa

Ritva Uhinki ja Carl Orff

kokeneilta ja ihmisläheisiltä opettajilta ja muusikoilta. Pedagogiikan teorian ollessa vähäistä, opetus painottui käytännönläheisiin harjoituksiin. Rytmiiikkaan liittyi paljon liikunnallisia harjoituksia, joskus puutarhassakin. Soitimme myös yhdessä. Opiskelijat käyttivät opetustuokiossa myös omia soittimiaan.

Kesäkurssi oli hyvin mieleen jäävä kokemus nuorille opiskelijoille. Erikoinen tapahtuma, jolle antoi ainutlaatuisen leimansa itse säveltäjämaestron läsnäolo.

- Lau loin kuorossa muutamaa vuotta myöhemmin Carmina Buranaa, joka oli hauska laajentuma tähän koulutukseen. Aina kun kuuntelen Carl Orffin musiikkia, ajattelen, että onpahan tullut tavattua tuokin kaveri.

Gruß aus Salzburg!

PETA HARPER

IT'S UNBELIEVABLE to think that I have been here in Salzburg now for 2 months as a student of the Special Course 2010-2011, or as known by its official name, the Postgraduate University Course 'Advanced Studies in Music and Dance Education Orff-Schulwerk 2010-2011'. On the one hand it feels like forever, being somewhat au fait with getting around, shopping, doing laundry, ordering coffee in German. But on the other hand it feels like I've only been here for one day, having just tried a sample of what's yet to come in the year.

Group dynamic is great!

The people in the course are absolutely wonderful, and from day one there was this wonderful cohesion and understanding which Orffians typically bring. There are 16 participants in all – 3 ladies from Columbia, 3 ladies from the USA, 4

Iranians (2 ladies, 2 men), 2 Spaniards (1 lady, 1 man), 1 man from Singapore, 1 lady from NZ, 1 Italian man and myself. The group dynamic is great, there's someone for every occasion. It's a very special thing to be working with such caring, talented, humble, intelligent, and funny people....I guess that's why they call it the 'Special Course'!

Two weeks are never the same!

Everyday is like the first day, with so many new experiences and sensory overload. We have some regular classes that occur on a weekly basis, such as Dance Technique (you should see that one!), Didactics, and Improvisation and Choreography, but then we have visiting teachers who we see intensively during the gaps of our regular classes and on weekends. For example, we've just had a brilliant weekend with

Werner Beidinger from Germany, and when **Sofia Lopez-Ibor** was here, we had her for 42 hours in 2 weeks! Poor Sofia having to teach so many lessons in such a short space of time, but true to form, she was brilliant.

The subjects!

The subjects that we have studied so far are Movement and Dance Technique, Composing and Arranging, Choreography with and for Children, Experiencing Rhythm, Ensemble and Improvisation, Didactics of Elemental Music and Dance (with 2 different teachers), Percussion Ensemble, Movement Accompaniment, Pedagogy and Practice Teaching (yes, we've already had our first peer-teaching exercise.....it's just as scary here as it is in Australia), Composing with and for Children, Music for Different Age Groups: Infants, Basic Choreography and Improvisation, Music and Dance for People with Special Needs, Vocal Work with Children and Theory and Practice of Instrument Building. There are also several projects that we are/will do, and there are even more classes we will be doing next semester.

And now for the hardest question, what have we learnt so far? My response of course is 'How long is a piece of string?'. I feel like my head and body are blank canvases that have been filled in/up, and just keep getting painted over/re-filled every day. I struggle to make sense of the plethora of information swimming around in my head, my bag and my room. We are surrounded by such rich resources and sources of information in the forms of people, libraries, and experiences, that to make head or tail of it all feels impossible.

For me what stands out so far is that we've been given so many reminders. I will do my best to identify but a few:

- The Orff-Schulwerk approach is inclusive and multi-sensory. It is for everyone regardless of age, experience or ability.
- When teaching students with special needs, our job is to adapt our practices to suit our students' abilities and needs. Our challenge

is to find out what they can do, and base our activities around this.

- Ask the children 'Why are we doing this?' so they develop an understanding of what they're doing beyond the superficial.
- Emotions play a large part in the Orff-Schulwerk approach. We want to foster positive feelings for lifelong learning, and conversely, draw on these feelings as stimuli. An experience with a positive emotion is more readily retained (especially in the long-term memory), so we want to connect this with our activities.
- Movement is the centre of everything we do (e.g. pulse, heartbeat, nerves constantly firing, walking, breathing, etc.). Our personal movement is our energy and own rhythm. It is what creates us – it is our own personal expression. It is this fundamental that the approach is based around and draws upon.
- How do we teach children to be creative? Give them the tools. Give them the vocabulary. Give them the time to play with it!
- In Orff-Schulwerk all of the senses are included (including the kinaesthetic sense). It is not the reproduction of something, but the ability to receive and contribute (input – output).

So, whilst we have been making a lot of music and dances, it is these points I have been chewing upon and thinking how to apply to my own situation back in Australia. So far I have only accumulated questions and no answers (the answers just seem to be more questions). Hopefully after one year I can answer just one of my questions!

Until the next edition, Auf Wiedersehen!

Kurssi(t) kohti Orff-maailmaa

PIA KORTEALA

Orff-kurssitaipaleeni alkoi kesällä 2008, ja tänä vuonna olin viimein III-kurssilla. Ja tältä näyttävät Orff-kurssit yhden lopputyöntekijän perspektiivistä.

Yhtä köyttä

Neljä vuotta sitten, kun pääsin tutustumaan Orff-pedagogiikan maailmaan JaSeSoin kurssien kautta, yksi suurimman vaikutuksen tehneistä asioista oli se, että ryhmä kuin ryhmä tuntui löytävän yhteisen sävelen tai ainakin yhteisen sävellajin nopeammin kuin mitä olin aiemmissa elämänpaikoissani kokenut. Ja niin kävi nytkin, vaikka vain osa meistä kolmosista tunsi toisensa ennestään. Olen sitä kovasti miettinyt, että miten se tapahtuu. Ensin arvelin, että se johtui Orff-kursseille hakeutuneiden ihmisten laadusta: vahvoja, avoimia ja luovia persoonia, joilla on halu ja rohkeus tuoda oma panoksensa ryhmän toimintaan, ja – vaikka suuri osa on käskemään tottuneita opettajia – kuunnella niiden muiden vahvojen ja luovien persoonien näkemyksiä.

Sittemmin olen ymmärtänyt, että tätä yhteistyön taitoa treenataan Orff-kursseilla taukoamatta, erikokoisissa ryhmissä tehdään erilaisia luovia tehtäviä yhdessä: keksitään säestyksiä, kehorytmisarjoja, sanoituksia, tansseja, tarinoita, säestysostinatoja, improvisaatioita, esityksiä jne.. Vai onko kaiken takana sittenkin konkreettinen yhteisen sykkeen löytäminen, kurssien aloitukset yhteisessä sykkeessä laulaen ja liikkuen? Ja kas, kohtaaminen ja jakaminen onkin helpompaa.

Suunnannäyttäjät

Ensimmäisenä vuotena sitä ihmetteli suu ammolleen, että miten opettajat tunti toisensa jälkeen onnistuivat innostamaan ykköstasolaisen

Varhaiskasvatusta
Esa Lamposen
tyyliin

Keith Terry vieraili Orivedellä 2008

kokonaisvaltaisesti mukaan oppimisprosessin pyörteisiin, että miten he sen tekevät!? Tunnit olivat kuin taikuutta, monella tasolla kiehtovia alusta loppuun asti. Niillä oppi hurjasti, muttei silti juuri tuntenut väsyvänsä. Orff-kurssien pysyvät opettajat edustavat sopivasti musiikkikasvatuksen eri kohderyhmiä: varhaiskasvatusta **Esa Lamponen**, erityisoppilaiden opetusta **Markku Kaikkonen**, koulun musiikinopetusta **Terhi Oksanen** ja ammattilaisten koulutusta **Soili Perkiö**. II-kurssi ei ollut mitään tylsää kertausta, vaan kertausta siten, kuin olisi matkustanut uudelleen johonkin tosi kivaan paikkaan, ja tällä kertaa nauttinut tuttuuden lisäksi siitä, että löysi myös jatkuvasti jotain uutta.

Kartalle

Orff-pedagogiikan historiaa ja syntyä ja siihen vaikuttaneita henkilöitä meille esiteltiin Soilin ja Terhin toimesta Orff-pedagogiikan hengessä vasta toisena vuonna, saatuaamme ensin tuntu-
maa itse asiaan. Nyt III-kurssilla Soili piti meille kertauksen näistä tärkeistä vaiheista. Taju kuulumisesta tähän ympäri maailmaa levinneen pedagogisen ajattelutavan jatkumoon tuo uskoa siihen, että ne omat haparoivat kokeilut ja ajoittaiset onnistumiset omien ryhmien kanssa ovat mielekkäitä.

Kesäkipparit

Perusnelikon lisäksi olemme jokaisella kurssilla saaneet nauttia myös muiden kouluttajien aneista tunteilla ja lämmittelyissä. Tänä vuonna lämmittelyt ja omat tuntinsa nivoi hersyvään prosessiin **Pekka Evijärvi**, joka johdatti meitä rokkavaan ja bluesaavan Orffin saloihin verbaalisen ilotulituksen räiskyessä.

Oman kolmosryhmämme tuntien lisäksi meillä oli tänäkin vuonna kaikille kurssilaisille yhteistä musiikkiliikuntaa Soilin ja Terhin kanssa. Terhi veti meille kaikille myös rummutteluhetken, aivan mahtavaa tunnelmaa ja svengsiä kpanlogo-rytmin parissa. Uutuutena oli myös Orff-keskustelu II- ja III-kurssilaisille, jossa saimme kuulla paitsi vanhojen partojen myös uudempien kurssilaisten kokemuksia ja kertomuksia heidän Orff-pedagogiikkamatkastaan.

Aavoilta ulapoilta

Niin hyviä kouluttajia kuin meiltä Suomesta löytyykin, on jokaisella Orff-kurssilla ollut myös joku ulkomainen opettaja. **Orietta Matteo**, **Keith Terry**, **Sofia Lopez-Ibor** ja tänä vuonna **James Harding**. Näin kurssilaisen näkökulmasta voi vain ihailla sitä viisautta, että järjestely on tämän kaltainen. Paitsi, että nämä kouluttajat ovat olleet aivan huippuja ja antaneet roppakaudella ideoita ja materiaalia meille, on tullut myös

tunne, että kouluttajat ovat todella nauttineet työstään meidän kanssamme.

Iltojen iloja

Vielä viimeiseksi täytyy mainita tiimit. Kurssilaisen näkökulmasta yleensä kaikki järjestelyt näyttävät sujuvan helposti ja ilmeisesti, joka paikassa on soittimet ja pelit ja vehkeet ja kopiot ja ihmiset valmiina. Tämän perusjärjestelyn lisäksi tänä vuonna meille jaettiin festaripassit, joihin sai hakea leiman menemällä erilaisiin illanviettoihin, joita oli joka illalle. Niistä en osaa paljon enempää sanoa, kun tupsasin jäätymään yhden hengen kammiooni iltaisin itsekseni, mutta mitä olen kuullut muilta, ehkä olisi kannattanut lähteä katsastamaan muitakin kekkereitä kuin perjantai-illan fest! Aina sitä ei vain osaa mennä porukkaan mukaan, edes Orff-kurssilla. Fest oli taas kerran hauska ja ohjelmat häkellyttävän valmiin oloisia verrattuna siihen, mitä niiden esittäjät kertoivat valmisteluiden viimeistelyistä (= keskeneräisyydestä).

Ranta häämöttää

Nyt III-kurssin jälkeen on ohjelmassa lopputyön tekeminen. Yksi osa loppista on 20 minuutin leikkaamaton video omasta opetustyöstä, ja tässä minusta kiteytyy yksi parhaista Orff-kurssien ominaispiirteistä: oikeaa vastausta ei ole rajattu. Jokainen kuvaa itse suunnittelemaansa opetustuokiota oman ryhmänsä kanssa, silloin kun itselle sopii. Minusta tuntuu, että juuri tuo vapaus luoda itse oman työnsä rajat, muodon ja sisällön saa paitsi luovuuden kukkimaan myös Orff-pedagogiikan hengen toteutumaan loppikissa, niin kuin se on kerran toisensa jälkeen toteutunut niissä tehtävissä, joita olemme tehneet ryhmissä kursseilla. Lauantain haikkealla viimeisellä tunnilla me sitten sovimme, että näemme loppiksen merkeissä maaliskuussa Rytmiksen yhteydessä. Jännä ajatella, että silloin meillä kaikilla olisi loppikset valmistettuina, kun nyt ei ainakaan minulla ole mitään!

Tämän puun alla on otettu monta yhteiskuvaa.

Aurinkoinen Orivesi ja kuumat Orff-kurssit

JUULI KAMMONEN

Kesä 2011 täynnä hienoja Orff-elämyksiä.

TÖRMÄTTYÄNI kurssiesitteeseen talvella tiesin heti, että tänne on päästävä. Kurssin kuvaus: ”Uusia aktivoivia työtapoja klassisen musiikin kuunteluun ja opettamiseen eri-ikäisille”, herätti mielenkiinnon jo edellisvuonna, jolloin Sofia Lobez-Ibor piti kurssia, mutta vasta tänä vuonna sain mahdollisuuden osallistua.

Ryhmä innostuneita aikuisia odotti mitä tuleman pitää. Jännitys nosti karvat pystyyn. Ihmisiä ympäri Suomea ja kaikilla yhteinen intohimon kohde: musiikki ja sen opettaminen.

Lämmin ja innostava **James Harding** San Francisco Schoolista johdatteli meidät musiikin perusasioiden äärelle hausalla, erilaisella tavalla. Rytm, melodia, sointiväri, muoto, dynamiikka, harmonia olivat opetuksen lähtökoh-
tia. Työskentelimme ryhmissä improvisoiden, soittaen, laulaen, lorutellen, liikkuen ja tanssia ja ennen kaikkea kuunnellen.

Oli hienoa myös nähdä, miten monipuolis-

ti tietotekniikkaa voidaan käyttää opetuksessa. Teimme mm. ryhmätyönä hienon musiikkivideon Carl Orffin Carmina Buranan osaan Kevät. Ronomuotoinen teos jaettiin paloihin, joita jokainen ryhmä työsti liikkuen. Lopuksi, yksiväristä taustaa vasten esitettiin ryhmän aikaansaannokset, jotka James kuvasi. Näistä kuvista James työsti hienon videotaideteoksen, joka esitettiin muille Orff-kurssilaisille.

Kaiken kaikkiaan päällimmäisenä mieleen jäi huikea kouluttajan ammattitaito ja loppuun asti mietityt opetuskokonaisuudet. Sain paljon uusia ideoita omaan työhön ja innostusta opetella itsekin uusia asioita, joilla voin uudistaa ja monipuolistaa työtäni musiikkikasvattajana.

James Harding musiikin perusasioiden äärellä.

Keskittynyttä soittoa ksylofoneilla

San Fransisccon World Music -kurssin kansainvälistä joukkoa

“If you’re going to San Francisco...”

TERHI OKSANEN JA SOILI PERKIÖ

“Voi näitä päähänpistoja!” Mikä ihme saa ihmisen jättämään Suomen aurinkoisen ja helteisen kesän? Tämä ajatus välähti mielessämme, kun pakkasimme matkalaukkuja kolmen viikon Orff-kurssireissulle San Franciscoon. Näin oli päätetty tehdä edellisenä kesänä, liekö ollut hellepäivä sekin? Jotakuinkin täysin päästään pyörällä matkalaukkuaan pakkasi myös Tiina Kursula, joka vasta viikkoa ennen matkaa sai juhlapäivänään yllätyslahjan, “If you’re going to San Francisco...” “Kukka hiuksissaan” Tiina sai kuulla lähtevänsä World Music -kurssille ja lomalle Kaliforniaan. Kolmen viikon matka tuntui etukäteen ikuisuudelta, mutta niin siinä kävi, että huippu Orff-pedagogit, kansainvälinen tunnelma kurssilla sekä San Fransisccon rento ja vapaamielinen ilmapiiri saivat suomitytöt pauloihinsa!

World Music Traditions -kurssi

Ensin osallistuimme viiden päivän maailmanmusiikkikurssille (World Music Traditions Through Orff-Schulwerk), mukana oli 35 kurssilaista eri puolilta maailmaa. Opettajina olivat ghanalainen etnomusikologi **Kofi Gbolonyo** sekä San Fransisccon koulun omat opettajat **Sofia Lopez-Ibor** ja **James Harding**.

Orff Level –kurssit

Maailmanmusiikkikurssin jälkeen saimme kahden viikon ajan seurata sikäläistä Orff-Level -koulutusohjelmaa. Kurssin opettajista Sofia Lopez-Ibor sekä James Harding ovat olleet meillä Suomessa edellisinä vuosina Orff-musiikkipedagogisen koulutusohjelman opettajavieraina.

San Franciscon coolia meininkiä, wuh!

I viikko

Sunnuntai 24.7.

Nautittiin aurinkoisesta päivästä turistien suosimalla laiturialueella PIER 39. Vastapäätä siintää kuuluisa Alcatrazin vankilasaari, yllättävän pieni. Alueelle tyypillinen herkullinen kalakeitto "Glam Chowder" syödään pyöreään leipään koverretusta kolosta. NAM!

Tämän yhteistyön jatkona saimme ainutlaatuisen tilaisuuden tutustua amerikkalaiseen Orff-koulutukseen ja saada lisää oppia Suomen Orff-kurssien kehittämistyötä varten.

San Franciscon Level -kurssi ovat syväluotaus Orff-Schulwerkin maailmaan. Kurssin päivittäiseen ohjelmaan sisältyy kaksi prosessituntia (Basic Orff), liikuntasessio (Movement) sekä nokkahuilutunti (Recorder).

Jokaisen päivän lopuksi on kaikille yhteinen sessio, jonka teemat vaihtelevat päivittäin. Iltaisin kurssilaiset valmistelevat seuraavaa päivää varten kotitehtäviä: sovituksia, sävellyksiä ja artikkelien referaatteja. Kurssin opettajat tarkistavat tehtävät päivittäin ja antavat palautteen kurssilaisille. Opetussuunnitelma pohjautuu Orff-Schulwerkien musiikilliseen logiikkaan. Orff Schulwerk -kirjat (Volumes I - V) ovat kurssin perusmateriaalia, jonka jokainen kurssilainen hankkii.

Kurssi- ja matkapäiväkirjaa San Franciscosta 23.7.-14.8. 2011

Seuraavassa pieniä otteita päiväkirjastamme sekä valokuvia albumistamme.

PIER 39 kuuluisa kalaherku Glam Chowder

Maanantai 25.7.

Kartta käteen ja suunnistus bussipysäkille, löydämmekö The San Francisco Schoolille? Pieni kävely bussilta jyrkkää mäkeä alas (niitä Friscossa löytyy), koulu löytyy. World Music Traditions – kurssiviikko lähtee käyntiin vauhdikkaasti laulaen ja tanssien.

Yksi matkan eksoottisimmista ruokakokeuksista oli illallinen etiopialaisessa ravintolassa... sormilla syötävää hapanta lettua toinen toistaan herkullisempien kastikkeiden kanssa. Pöytäkin siivottiin letulla!

Torstai 28.7.

Maaailmanmusiikkikurssin teemoja olivat esimerkiksi ruokaan liittyvät traditiot (maissin jauhaaminen Thaimaassa tai viinirypäleiden tallontaseremonia Espanjassa), hampaanlähdtöön liittyvät uskomukset eri puolilta maailmaa (esimerkiksi Ghanassa hammas heitetään talon ruohokatolle ja jos siihen kohtaan alkaa kasvaa uusi verso, niin lapsikin kasvaa hyvin), sananlaskut eri kulttuureissa, lauluja ja tansseja Bulgariasta, Andeilta, Ghanasta. Suomitrio opetti kurssilaisille "Kapo

kapo karhunpoika" ja "Minun kultani kaunis on".

Kiinalaiseen hieronnasta tuli suosikkiohjelma moneksi illaksi. Tunnin hieronta koko keholle... tai jaloille ... tai uudestaan koko keholle AHHHHH! Ja teetä.

Perjantai 29.7.

Kurssiviikon päätteeksi esitettiin valikoima viikon aikana opituista kappaleista, gamelan musiikkia Balilta, Bulgarian tanssit ja laulut sekä Kofilta opittu Ewe-heimon Bobobo rummutusta, laulua ja tanssia. Edellisen kesän Ghana-muistot palasivat elävästi mieleen.

Samanaikaisesti maailmanmusiikkikurssin kanssa **Doug Goodkinin** johdolla opiskeltiin jazzia, kurssilaiset esittivät otteita viikon varrelta opituista biiseistä. Dougin jazz-kurssillekin on vielä joskus päästävä!

Niillä soitettiin sankarille onnitteluluraus ja lurautettiin vielä lauluksi Dougi, Dougi, Dougin poika (Kapo kapo karhunpoika).

Gamelan musiikissa kumisevat gongit ja balilaiseen seremoniaan kuuluvat kauniit kukkahedelmäasetelmat.

Lauantai 30.7.

Illalla oli ohjelmassa Dougin 60-vuotissynttärarit. Doug oli isäntä, juontaja ja esiintyjä, runoilija ja muusikko. Hän oli toivonut, että vieraat eivät toisi lahjoja, mutta me tytöt annettiin Suomen tuliaisina saviset karjalaiset "käkikukkopillit".

II viikko

Maanantai 1.8.

Kahden viikon Level-kurssi alkoi. Terhi seurasi viikkojen aikana kaikki **Christa Cooganin** liikuntatuntit (Level I) sekä **James Hardingin** Basic Orff tunnit (Level II). Soili seurasi Dougia tiivistä koko kaksi viikkoa (Level III). Maailma on pieni! Hassua, **Sanna Valvanne** tulla tupsahdi morjenstamaan meitä matkallaan pohjoiseen pitämään kuoroleiriä San Franciscon lapsikuorolle.

Keskiviikko 3.8.

Päivän huipentuma oli koulun oppilaiden esitys, paloja esityksestä Salzburgin Orff-symposiumista heinäkuun alusta. Oli kiinnostavaa nähdä Sofian, Jamesin ja Dougin työn hedelmiä. Kaikki opettajat musisoivat yhdessä lasten kanssa. Terhin mieleen jäi erityisesti venezuelalainen bambuputkilla tiilien päälle soitettu kappale. Venezuelalaisen kurssilaisen Jackien marakassisoolo oli huikea, hän on ollut muusikkona mm. **Keith Terryn** taidokkaassa Crosspulse-ryhmässä.

Syntymäpäiväsankarit Tiina Kursula ja Doug Goodkin

San Fransiscon katuja kaunistivat graffitit.
Naistentalon upeita seinämaalauksia.

Torstai 4.8.

Kansantanssi-ilta naistentalossa, jonka julkisivu oli upeasti koristeltu graffiteilla. Tanssi-iltaa säesti live bändi, Soili veti suomalaisen Margaretan katrillin illan alkuun. San Fransiscon Level-kurssin perinteeseen kuuluu, että tanssi-iltaan voivat tulla mukaan myös aiemmin kurseille osallistuneet ja muut Orff-tutut. Tanssin riemua koko ilta, paita oli märkä, kun lopetettiin. Ja kai-puu Brasiliaan heräsi. Cirandaa ...

Perjantai 5.8.

Sofian esitteli yhteisessä sessiossa uutta vaikuttavaa "Blue is the Sea" -kirjaansa. Kirja sisältää tekijän 30 vuoden opettajahistorian helmiä, pedagogisia ideoita ja esimerkkejä lasten kanssa tehdyistä taiteidenvälisistä (musiikki, runous, tanssi ja kuvataide) opetusprosesseista. Kirjaa voi lämpimästi suositella kaikille asiasta kiinnostuneille (www.westmusic.com).

Sunnuntai 7.8.

Muir Woodsin punapuut nousivat korkeuksiin, taianomainen valaistus, tunnelma epätodellinen. Paikka on luonnon oma pyhättö, yli tuhat vuotta vanhat puut henkivät viisautta ja rauhaa. Sinne haluaa mennä uudestaan.

III viikko

Tiistai 9.8.

Soili piti Level-ykkösille "Music with Babies" -tunnin, ja Level-kakkosille pidettiin yhdessä "Greetings from Finland" -tunti, jossa lämmitettiin saunaa, tanssittiin ketjutanssia kanteleiden ja yläsavelhuilujen tahtiin ja harjoiteltiin 5/4 rytmiä bodyperkoilla ja improvisoitiin kysymysvastaus melodioita.

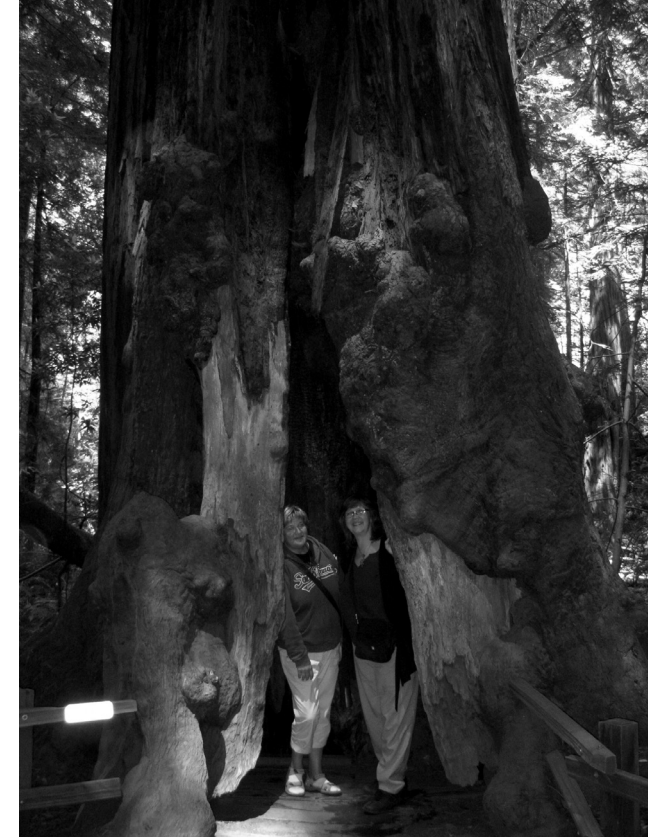
Illan kohokohta oli balettia harrastavan pojan tarina "BILLY ELLIOT" musikaaliversiona. Mukana olleiden lasten roolisuoritukset olivat huikeita.

Yli tuhat vuotta vanhojen punapuiden henkimää viisautta ja rauhaa ammentamassa.

Perjantai 12.8.

Viimeinen kurssipäivä. Kurssilaiset harjoittelivat aamupäivän "sharing" tuokioita varten, joissa oli otteita viikon ohjelmasta. Level course huipentui kauniiseen, perinteikkääseen päätöseremoniaan. Kolmoset kulkivat kunniakujan läpi muiden kurssilaisten laulaessa.

Jokaiselle kolmoskurssilaisille pidettiin pieni puhe ja he saivat kehystetyt todistukset ruusun ja halausten kera. Paikalla oli myös kolmoskurssilaisten perheenjäseniä, jopa entisiä opettajia. Hieno juhla. Haikeiden hyvästien aika.

San Fransiscon Level-kurssit

SAN FRANCISCO Level-kurseille osallistui yli sata opettajaa ympäri maailmaa. Keskusteluissa kurssilaisten kanssa selvisi, että suurimmalla osalla innostus lähteä kurssille oli syntynyt kun he olivat olleet Sofian, Dougin tai Jamesin opetuksessa. Ja halu oppia lisää oli syntynyt.

Kurssi on **AOSAn (American Orff-Schulwerk Association)** LEVEL -kurseista kansainvälisin. Tällä kertaa kurssilaisia oli mm. seuraavista maista: Venezuela, Kuuba, Kolumbia, Argentiina, Singapore, Italia, Espanja, Brasilia, Meksiko, Norja, Japani, Venäjä, Thaimaa, Taiwan, Hollanti, Hong Kong, Turkki ja tietysti USAn eri osavaltiot. Toivottavasti joku suomalainen innostuu käymään San Fransiscon Level-kurssit kokonaisuutena. Suosittelemme lämpimästi.

Tämä hyppäys Suomen kesästä kannatti.

Matka- ja kurssimuistot tuovat vielä pitkään valoa ja energiaa syksyn ja talvipakkasten keskelkin. Odotamme myös innolla, kuinka moni "I want to come to Finland" päähänpiston saanut lentää tulevana kesinä tänne Suomeen meidän Maailmankylään.

Doug Goodkinin kurssipäätössanoin: HAPPY THANK YOU AND MORE PEACE!

Käy tutustumassa kurssin ohjelmaan ja The San Francisco Schooliin!

www.sforff.org

www.sfschool.org

Hakuna Matata!

HANNE HORTO

Näin kuuluivat terveiset Zambian Vocal Collectionilta Valkealasta elokuussa 2011. Tuolloin ZVC oli mukana JaSeSoin järjestämällä World Village – Maailmankylä musiikkileirillä osana heidän Suomen kiertuettaan. Tämä 9-jäseninen a cappella lauluyhtye on kotoisin Sambian pääkaupungista Lusakasta, Kalingalingan asuinalueelta.

YLLÄ Zambian Vocal Collectionin soundi on omaleimainen. Siinä kuuluvat niin afrikkalaiset rytmit, percussiot kuin kauniisti soljuvat melodiatkin.

TAPASIN ensimmäisen kerran Zambian Vocal Collectionin muutama vuosi sitten Suomessa, kun Philomela-kuoro Helsingistä teki yhteistyötä yhtyeen kanssa. Sain mahdollisuuden tutustua laulajiin paremmin Sambiassa huhtikuussa 2011, jolloin Philomela teki toisen konsertti- ja kulttuurivaihtomatkansa Afrikkaan. Matkan tarkoituksena oli pitää työpajoja paikallisille muusikoille sekä kuorolaisille ja näihin työpajoihin myös ZVC:n laulajat osallistuivat. Tällöin heräsi ajatus ZVC:n kutsumisesta mukaan Maailmankylään ja tarjota heille mahdollisuus tutustua sekä musiikinopiskeluun että suomalaisen kansanmusiikin historiaan.

Yhtyeen soundi on omaleimainen

Viimekesäisen kiertueensa aikana ZVC esiintyi monissa eri tilaisuuksissa ja festivaaleilla mm. Kaustisen Kansanmusiikkijuhlilla, Joensuu Gospel- ja Faces-festivaaleilla, Alavudella Speleissä, kirkkoissa, kouluissa, Loviisan rauhanfoorumissa jne. Kuten keikkapaikoista voi päätellä, ZVC:n konserttiohjelmisto on laaja ja monipuolinen. Se koostuu niin gospelista kuin viihdemusiikistakin, suomalaisista kansanlauluista afrikkalaisiin perinteisiin lauluihin. Yhtyeen soundi on omaleimainen, siinä kuuluvat niin afrikkalaiset rytmit, percussiot kuin kauniisti soljuvat melodiatkin. Zambian Vocal Collection esiintyy pääasiassa useilla sambialaisilla kielillä, englanniksi ja suomeksi. Yhtye pyrkii olemaan kansainvälinen ja harjoittelemaan lauluja myös muilla kielillä. Yhtyeen laulajilla ei ole kenelläkään musiikinalan koulutusta tai nuottientuntemusta. Oppiminen perustuu pääasiassa kuunteluun, kokeiluun ja hyvään muistiin. Laulut, stemmat ja rytmit täytyy siis pitää hyvässä muistissa ne kerran opittuaan.

”Laulamalla hyvää”

Suomessa yhtyeen päätehtävänä oli kerätä varoja hyväntekeväisyshankkeisiin, joita

Zambian Vocal Collectionilla on kotimaassaan kolme. Tärkein niistä on ns. malariaprojekti. Sambiassa malaria on vaikea tauti ja myös pienten lasten yleisin kuolinsyy. Keräämillään

varoilla ZVC hankkii hyttysverkkoja ja muita tärkeitä tavaroita mm. paikallisille klinikoille. Yhtye on myös perustanut oman koulun ja rakentanut oman kirkon. Parhaillaan he keräävät varoja myös orpokodin perustamiseen. Kaikilla yhtyeen jäsenillä on kokemusta äärimmäisessä köyhyydessä ja vaikeissa olosuhteissa elämisestä. Siksi he haluavat omalla työllään kehittää yhteisönsä asukkaiden elinoloja ja auttaa orpoja lapsia tarjoamalla mahdollisuuden koulunkäyntiin. Kaikilla lapsilla ei ole mahdollisuutta käydä koulua sen maksullisuuden vuoksi.

Vuorovaikutus eri maista tulevien musiikkikasvattajien sekä ZVC:n välillä oli todellista kulttuurinvaihtoa

Maailmankylässä ZVC:läiset tutustuivat musiikinopettamisen pedagogiikkaan, draama- ja prosessityöskentelyyn, rytmiikkaan sekä suomalaisen kansanmusiikin juuriin ja perinteisiin. Oheisaktiviteetit lisäsivät myös ymmärrystä suomalaisista tavoista ja kulttuurista. Vuorovaikutus eri maista tulevien musiikkikasvattajien sekä ZVC:n välillä oli todellista kulttuurinvaihtoa, uusia ystävyys-suhteita ja tärkeitä verkostoja solmittiin puolin ja toisin. Yhtye piti leirin aikana myös ilmaiskonsertin paikallisille kyläläisille ja leiriläisille. Konsertissa kerätty kolehti lahjoitettiin lyhentämättömänä ZVC:n malariaprojektin tukemiseen. Arvostan yhtyeen tekemää hyväntekeväisyystyötä korkealle ja olen päässyt myös paikan päälle katsomaan mihin kerättyjä varoja käytetään. Omalla työllään ja tinkimättömällä asenteellaan Zambian Vocal Collection on saanut konkreettisesti paljon hyvää aikaan Kalingalingassa. Kuinka moni meistä pystyisi samaan?

Linkit:

<http://www.zambianvocalcollection.com/>

<http://www.philomela.fi/>

World Village XIII

at Valkeala 1st to 6th August 2011

ROSEMARY MITCHELL

I am a very experienced participant of international music education courses and the only British member of the Orff-Schulwerk Association of Finland; I attended my first international course as a reporter for a British education journal in the 1980s when some members of JaSeSoi were not yet born. It was at such a course in Germany later in the 1980s that I first met the Finnish musicians who later founded JaSeSoi. As soon as they began to organise an international summer course each year in Finland, I joined JaSeSoi. The very appropriate name “World Village” was given to these professional development courses which attract participants from a range of countries each year.

World Village XIII

This year the thirteenth World Village assembled at a very popular venue, the Valkeala Christian High School. The workshop leaders are international but all sessions are taught in the English language.

Participants were exposed to tasks, experiences and events which ranged from the familiar to the quite unusual and very intriguing. What could be the meaning of the time-tabled session entitled “peat sauna”? Why was there a mermaid sitting singing on the end of the jetty at the opening ceremony? And who was that regally-garbed figure being rowed towards the shore? What were these unfamiliar instruments from the Finnish folk tradition which everyone was asked to pick up and play? How could one be expected

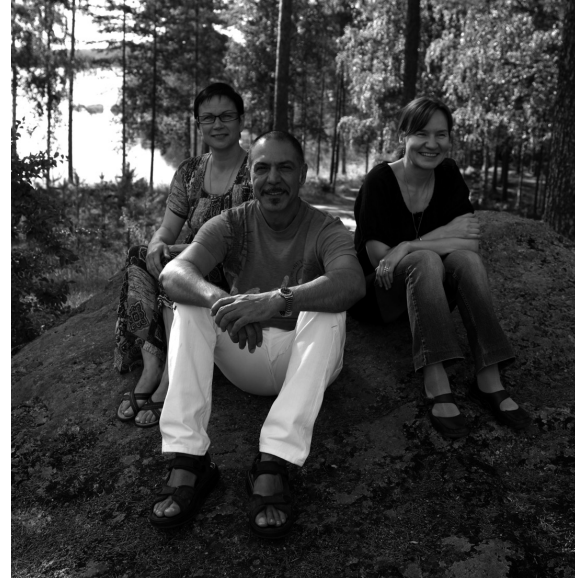
quickly to learn songs in so many unfamiliar languages? There is always much to discover.

Each World Village has had its own character

For instance in 2010 the group was smaller than usual as it coincided with the Orff in Africa course in Ghana. Also some of the Team of organisers were new to the job. Being a small group facilitated great cohesion, and the new Team brought fresh ideas to the additional arts and cultural activities, including painting with the natural juices from local plants and wild fruits, and some open-air bakery. One of this year’s “unique selling points” was the presence of a choir from Zambia, nine a cappella singers, whose international concerts and workshops raise money for the Charity which they founded in 1996 in Lusaka to finance local schools, girls’ education and anti-malaria health care.

This inspiring group of men, who were performing in Finland for the third time, participated with enthusiasm in all the World Village workshops and in other time-tabled activities also, as well as performing for us.

Rosemary Mitchell and the shepherd’s flute.

The title of the 2011 course was “World Village__Musical Well”

The timetable included some voluntary warm-up sessions before breakfast with choreographer Anne Jouhtinen who is a physiotherapist as well as being a dance specialist. Later in the week on the traditional “options” afternoon people could choose to have various healthy treatments for feet, face or whole body, in addition to the opportunity to go fishing, learn to play the ukulele or learn to make felt. Most people managed to taste at least three or four of these many activities. Later that day everyone, in groups of ten, experienced the health-giving benefits of mysteriously-named “Turvesauna”. Even the Finnish course members were unfamiliar with this.

The only Orff-pedagogue among the presenters, Ciro Paduano, was particularly detailed in his final session to show the stages and steps imbedded in his sessions, illustrating the diagnostic use of some activities which would not be obvious to those less experienced in music teaching. His songs, rounds and pieces of music-theatre form international sources introduced some new repertoire and ideas for lessons.

Anne Jouhtinen’s presentations were full of progressive steps and stages. Anne used teacher-directed class-work, and work in pairs; like Ciro, she also set group tasks containing elements of drama. Every session had a warm-up, and a closing activity which re-united the class after working in groups.

Maija Karhinen-Ilo was at World Village for only one day of the course during which every-

one had the opportunity to listen to traditional songs, learn some old Finnish dances, play folkloric instruments and sing in Finnish. All participated in an instrumental ensemble, many playing the kantele or the shepherd’s flute for the first time.

Postscript

When the “Orff in Africa” summer course was planned for 2010 it was very wise of the organisers also to run the regular World Village in Finland in July, despite all the extra work and inevitable divided loyalties that this decision must have caused. If World Village had been suspended for a year it would have harmed its international reputation; when something expected does not appear on the world-wide Orff map, people think that it is not to be relied on, or even that it may have permanently disappeared. Long may the Finland-based international courses continue to flourish, refreshing the parts which other music courses rarely touch. Luckily before World Village XIII ended the date and venue of the next international course was already fixed. I look forward to making new contacts, gaining new knowledge and skills, as well as meeting old international friends at Valkeala on 28th July 2012.

LEFT Anna Jouhtinen, Ciro Paduano and Maija Karhinen-Ilo.

RIGHT The Opening Ceremony of World Village 2011.

Yli 50 jasesoilaista SyysSeSoissa

PEKKA EVIJÄRVI

SyysSeSoista on muodostunut koulutustapahtuma, jossa juuri JaSeSoi ry:n omat jäsenet esittäytyvät kouluttajina. Tapahtuman tärkeä osa on myös yhdistyksen syyskokous. Jonkinlaiseksi perinteeksi on muodostunut Soili Perkiön sessio hänen omassa studiossaan. Tällä kerta tutustuimme balilaiseen musiikkiin. Uudet raikkaat ideat ovat aina olleet tervetulleita. Saimme kokea herkän, milteipä hartaan musiikkituokion RantaSeSoin Sääksjärven hiekkarannalla.

YLLÄ SyysSeSoi alkoi vauhdikkaasti drum circle-sessiolla.

Rumpuja, laulua ja veden liplatusta

Inkeri Karhos ja **Annika Koivula** aloittivat vauhdikkaasti drum circle-sessiolla Kapuloi-ta rattaisiin. Rummutustuokiota johtivat myös **Matti Karhos** ja **Taavi-Kasper** **Kausalainen**, jotka tarinoin ja sanarytmein pistivät koko porukan soittamaan. Mukana oli myös aivan mahtava soitinarsenaali.

Sanna Purokuru toi terveiset Ghanasta: kpanlogo-rummutusta ja moniäänistä laulua. Sanna hauskalla tavallaan väritti opetustaan omilla jutuillaan ja yllättävillä käänteillä. Välillä afrikkalainen musiikki katkaistiin Pablo Nerudan runoilla.

Elisa Seppäsen ja **Juuli Kammosen** johdolla sukellettiin meren syvyyksiin. Teimme äänimaisemaa veden loiskeella ja soittimin, kädet maa-

lasimme kaloiksi, joita sitten lavasteiden edessä kuvattiin ja mukaan sommittelimme runoa. Tämä kaikki tallennettiin ja editoitiin videoksi.

Syyskokouksessa äänestettiin kolme uutta jäsentä

Kokouksessa eniten keskustelua aiheutti hallituksen jäsenten valinta. Seuraavan vuoden alusta entinen hallitus jatkaa, lukuun ottamatta **Inkeri Karhosta**, joka jo aiemmin oli ilmoittanut jäävänsä pois. Hallituksessa on paljon työtä, ja aivan perustellusti tässä kokouksessa täytettiin kaikki 13 hallituspaikkaa. Uusiksi jäseniksi valittiin **Harri Hölttä**, **Juuli Kammonen** ja **Lisbeth Nyström**.

Päikene, tipilind, luik ja kotkas Eestissä 20.8.1991

JUKKA SIUKONEN

Soihdunkantajina Virossa Vigala, elokuu 1991

Amerikkalaisille eräs kansallisuuden symboleista on kysymys siitä, mitä he tekivät silloin kuin John Kennedy ammuttiin. Suomalaisten kysymys kuuluu, missä olit silloin kun Suomi voitti jääkiekon maailmanmestaruuden. Virolaisten kysymys koskee heidän itsenäistymistään 1991. Missä sinä olit silloin?

EESTI MUUSIKAÜHING järjesti vuotuisen koulutusviikon eri musiikkilajien opettajille Vigalassa Keski-Virossa. Kurssilla käytiin läpi uuden opetuskauden tavoitteita, ja uusia sävelteoksia. Kansallisen musiikillisen itsetunnon ylläpitämiseksi kurssilla oli tärkeä merkitys koko kansakunnalle.

MUSISOI ry oli kutsuttu opettamaan Vigalan kurssille. Ensimmäistä kertaa ohjelmaa tarjottiin myös koulujen musiikinopettajille ja luokanopettajille. Harri Setälän johtama Orff-kurssi toteutettiin kolmessa ylisuudessa ryhmässä. Siitä huolimatta kaikki halukkaat eivät päässeet mukaan. Opetus onnistui hyvin,

mutta kurssin aikana saimme tiedon Viron strategisten kohteiden miehityksestä.

Kurssilaiset kutsuttiin yhteiseen neuvonpitoon kesken kurssin, ja pitkän keskustelun jälkeen kurssia päätettiin jatkaa. Kokouksessa käyty keskustelu on yksi mieleenpainuvimmista kokemuksistani MUSISOI-aikoina. Olimme sananmukaisesti keskellä historiankirjoitusta. Huolimatta levottomasta ja epävarmasta tilanteesta kurssilaisista henki voimakas yhteenkuuluvuuden tunne oman asiansa puolesta. Iltaisin kurssilaiset kokoontuivat yhteen jakaakseen tuntemuksensa keskenään. Synkkien näkymien takainen tunnelma oli toiveikas.

Turvallisuuspoliittisista syistä meidät lähetettiin Tallinaan lähemmäksi kansainvälisiä kuljetusyhteyksiä ja konsulaattia. Satama ja lentokenttä oli suljettu, ja objektiivisen informaation saaminen tapahtumista oli lähes mahdotonta. Tapahtumarikkaan yön aikana Viron eduskunta Riigikogu totesi Viron olevan jälleen itsenäinen valtio. Seuraavaksi aamuksi Paul Raud oli onnistunut järjestämään meille liput kantosiipialuksella takaisin Helsinkiin. Vasta kotiuduttamme saimme tiedon tilanteen rauhoittumisesta Suomenlahden eteläpuolella.

Jälkisoitto 20.8.2011

Kahdenkymmenen vuoden jälkeen en löydä enää kaikkia ottamiani valokuvia tuosta vierailusta, muistikuvia kylläkin. Osa kansainvälisille tiedotusvälineille lä-

hetetyistä valokuvista on vieläkin matkalla jostakin takaisin kotiin. Markku Kaikkonen on maininnut ”Muut ottivat valokuvia, minä otin muistikuvia”. Pitäydyn muistikuvissani.

Jäsenilemätön muistikuvajono alkaa tästä!

Vuonna 1991 silloinen Opetusministeriö oli suuressa viisaudessaan päättänyt tukea MUSISOI

Huolimatta levottomasta tilanteesta kurssilaisista henki voimakas yhteenkuuluvuuden tunne oman asiansa puolesta.

ry:tä 5 000 Suomen markalla (840,94 euroa) kurssin toteuttamiseksi.

MUSISOI ry:n puolesta kurssin toteuttajina olivat Harri Setälä ja Jukka Siukonen. JaSeSoi ry:n isä-äiti MUSISOI ry oli luonut kansainväliset suhteet myös silloiseen Neuvosto-Eestiin. Olimme toteuttaneet yhteiskursseja Tallinnassa ja Helsingissä jo vuodesta 1989 yhteistyössä Eesti Muusikaühingin kanssa. Olimme saaneet mukaan tiedotusvälineet, ja suomalaisista vaikuttajista Soili Perkiön, Jouni Kettusen ja kaikki muut MUSISOI-perheeseen kuuluneet. Vuoden 1995 JaSeSoi-vuosikirjan artikkelissa (ISSN 1238-9242), ”Soihdunkantajina Virossa” olen pyrkinyt kuvaamaan noita tapahtumia.

Muistiini vahvasti piirtynyt mielikuva kertoo, että elokuussa 1991 lähdimme viemään Orff-pedagogiikan suomalaisia sovelluksia laulavalle veljes-siskos-kansallemme Neuvosto-Eestiin. Ja palasimme takaisin Eesti Vabariik:istä.

Vuonna 1991, eli vain 20 vuotta sitten kirjoittajan tuli valita sanansa siten, että ne eivät loukanneet ketään; ei pelkästään Suomessa, vaan etenkin kommentoitaessa itäisen yhteistyökumppanin asioista. Neuvosto-Eesti oli virallisen määritelmän mukaan liittynyt Neuvostoliittoon toisen maailmansodan yhteydessä.

”Mu isamaa on minu arm” on Eestin (suomeksi Viro) kansallisorunilija Lydia Koidulan (1843-1886) isänmaallinen runo,

Harri Setälä itsenäistyvässä Virossa.

jolle kansallissäveltäjä Gustav Ernesaks (1908-1993) antoi uuden sävelasun vuonna 1944. Kansallissäveltäjä Aleksander Kunileid sävelsi Koidulan tekstin ensimmäisille Eestin Laulujuhille vuonna 1869.

Kummallakin sävellyksellä on laulun kantavat siivet, ja ne ovat yhtä voimakkaita arvolutauksellisia kansallisia lauluja kuin Jean Sibeliuksen Finlandia-hymni suomalaisille.

Eesti Üldlaulupidu (The Estonian Song Festival) on kansallinen laulujuhla, jossa laulettiin yhdessä. Neuvostoaikana ohjelmisto tuli hyväksyttävä ”Komissiolla”. Kirjoittaessani tätä juttua kuuntelin vuoden 1990 Eesti Üldlaulupidu -kasettia, jonka Neuvostoliitto oli leimallaan vahvistanut ”sisäiseen käyttöön”. Oli hienoa olla mukana historian keskellä. Nuo laulut soivat edelleen heleinä muistoissani. MUSISOI ry:n toiminnalla oli merkityksensä Orff-pedagogiikan viemiseksi Eestiin. Eesti Muusikaõpetajate Liit (www.emol.ee) perustettiin lokakuussa 1990, ja se järjestää myös Orff-koulutuksia alueellaan. Mukana on ollut vuosien saatossa monta suomalaista kouluttajaa.

Harri Setälän Aurinko valaisi meitä koko ajan.

Otsikkotekstin päikene (aurinko), tipilind (pikkulintu), luik (joutsen) ja kotkas (kotka)

JaSeSoi Juornal

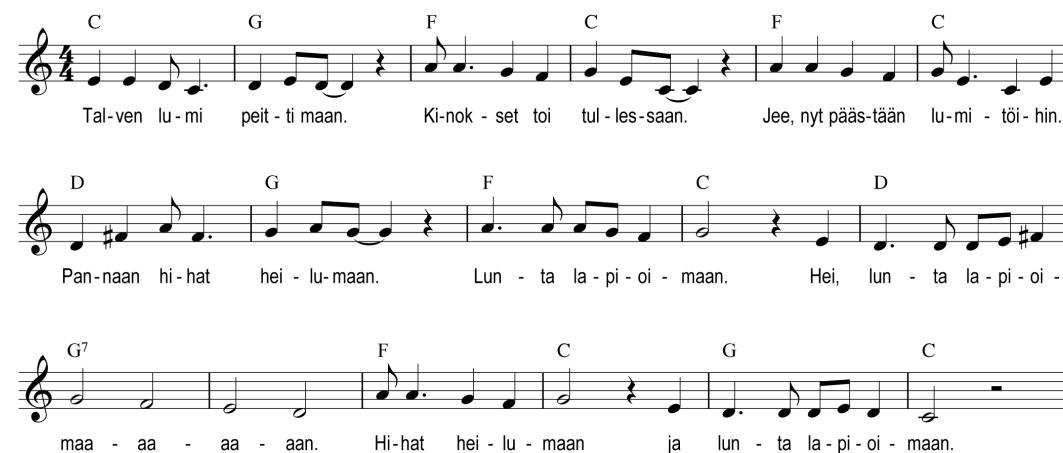
VANHAT PARRAT kokoontuivat 1-2.10.2011 Kallio Kuninkalassa. Viikonlopun aikana keskusteltiin JaSeSoi ry:n tulevaisuudesta. Läsna-olijoista vain kolmella oli parta.

HARRI SANDBORG on valittu vuoden 2011 pohjalaiseksi luokanopettajaksi. JaSeSoi Journal onnittelee!

JaSeSoi Journal nuotintaa

Lunta lapiomaan

Tiina Kursula

2. Lunta satoi uudestaan.
Kinokset sai kasvamaan.
Jee, nyt mennään lumitöihin.
Pannaan hihat heilumaan.
Lunta lapiomaan.
Hei, lunta lapiomaan.
Hihat heilumaan ja lunta lapiomaan.

3. Lunta sataa aina vaan.
Kinoksetkin kohoaa.
Joo, taas mennään lumitöihin.
Pannaan hihat heilumaan.
Lunta lapiomaan.
Hei, lunta lapiomaan.
Hihat heilumaan ja lunta lapiomaan.

Tiina Kursulan lauluja löytyy lisää nuottikirjasta Tiinan lauluja.
Tiedustelut tiina.kursula@kotiportti.fi

Kouluttaa

SyysSeSoi

World village

Orff III

Orff II

Orff I

RytmiS

JaSeSoi ry

Orff-Schulwerk Association of Finland

musiikkikasvatusyhdistys

XXVI RytmiS 16.-18.3.2012

Rytmiseminaari on monille ensi askel JaSeSoi ry:n iloisin ja monipuolisen musiikkikasvatuksen maailmaan.

RytmiSen sisältönä on musisointia, musiikkiliikuntaa ja pedagogiikkaa, iloa ja leikkiä unohtamatta. Se sopii kaikille musiikkia työssään käyttäville ja sitä harrastaville.

KOULUTUSPAIKKA

Oriveden Opisto

KOULUTTAJAT

* Wolfgang Stange, Saksa/Englanti

* Leena Pantsu

* Aakusti Oksanen

* Lisäksi mukana Resonaariband ja Markku Kaikkonen

ILMOITTAUTUMINEN 2.3.12 mennessä

Klemetti-Opisto, Mari Lehtinen

0207 511 550, 0207 511 511 vaihde

mari.lehtinen@kvs.fi

Ilmoittautuminen on sitova

HINTA

JaSeSoi ry:n jäsenet 260e, muut 280e, opiskelijat 210e.

Hinta sisältää opetuksen ja täysihoidon.

LISÄTIETOJA

Juuso Kauppinen: juuso.kauppinen(a)jasesoi.com

RYTMIS-TEAM

Pekka Evijärvi, Hanne Horto, Juuso Kauppinen, Laura Tarvonen

Tule oppimaan, iloitsemaan ja innostumaan musiikista!

Kurssia on tukenut

Opetus- ja kulttuuriministeriö

JaSeSoi ry • www.jasesoi.org • harri.sandborg@pp1.inet.fi • 040 5616454 • Kukkeenyläntie 10, 63700 Ähtäri

RytmiS 2012 kouluttajat

Wolfgang Stange

Dance Dynamics – A Creative Experience

Wolfgang Stange graduated from The Hilde Holger School of Contemporary Dance in 1972 and London School of Contemporary Dance in 1975. He has developed his own method of teaching and he has taught different groups (Dance Dynamics), e.g. people with learning difficulties and physical disabilities. In 1980 he founded the AMICI Dance Theatre Company of which he is the artistic director. AMICI is an all inclusive theatre company, which trains and integrates people with and without disabilities in dance theatre skills. In 1991 Wolfgang received the Digital Dance award and in 1993 he received the Vaslav Nijinsky medal from Paggart the Polish Art Agency for outstanding production. He has travelled extensively and is much in demand to teach his method of Dance Dynamics in Sri Lanka, Japan, America, Australia, Egypt, Spain, Italy, Denmark, Finland, Germany and the Carl Orff Institute in Salzburg. Sri Lanka is where Wolfgang taught his Dance Dynamics to Sri Lankans from all communities, created inclusive dance companies and produced productions on the ethnic conflict and a Tsunami based piece with Tsunami survivors and people born with disabilities.

Leena Pantsu

Musiikin ja muiden taideaineiden integraatio varhaiskasvatuksessa - laulu, leikki, liike, kuva, soitto ja draama kokonaisvaltaisen musiikillisen ilmaisun välineinä

Leena Pantsu (LTO, MuM, FL) toimii Jyväskylän ammattikorkeakoulussa musiikkikasvatuksen lehtorina vastuualueenaan varhaisiän musiikkikasvatus. Hän valmistui filosofian lisensiaatiksi Jyväskylän yliopiston musiikinlaitokselta vuonna 2010 tutkimusaiheenaan : Ensimmäiset elämykset – musiikkiin integroitu taidekasvatus osana vauvaperheiden elämää. Leena Pantsu painottaa opetuksessaan kokonaisvaltaisen ja laaja-alaisen musiikki- / taidekasvatuksen tärkeää merkitystä pienille lapsille ja heidän perheilleen. Hän on parhaillaan loppusuoralla draamapedagogiikan aineenopettajan opinnoissa Jyväskylän avoimessa yliopistossa ja esiintyy muusikko-näyttelijänä jyvaskyläläisessä Tätitrio-kokoonpanossa. Tätitriön painopistealueena on monitaiteellinen ilmaisu. Viimeisin produktio Elämän puu on suunnattu monisukupoliselle yleisölle, jota esitetään mm. vanhainkodeissa, jonne tulee samanaikaisesti vierailulle lähipäiväkodin lapset. – Taide on elämän keskellä ikään katsomatta!

Rytmiksen menossa mukana myös:

**Resonaarigroup,
Markku Kaikkonen ja
Kaarlo Uusitalo**

Aakusti Oksanen

Djembemusiikin muutos - perinne ja moderni maailma kohtaavat

Aakusti Oksanen on hankkinut rytmimusiikin koulutusta Afrikassa, Euroopassa ja USA:ssa. Hän on burkinafasolaisen mestarirumpalin Zoumana Dembelen oppipoika. Hän soittaa useissa afrikkalaisen musiikin yhtyeissä. Hän on valmistunut filosofian maisteriksi 2008 (uskontotiede) ja saanut opintojen aikana Vuoden Gradu –palkinnon (Pro Gradu, Muusikko juhlassa: perinne, mestarirumpali ja oppipoika burkinafasolaisissa kihlajaisissa, Helsingin yliopisto). Hän on opettanut djembeä vuodesta 2000 lähtien. Afrikkalaisen musiikin opettaja hän on Käpylän Musiikkiopistossa. Hän on perustanut Djembepajan yhteistyössä mestarirumpali Zoumana Dembelen kanssa ja vaikuttanut Maailmanmusiikki-klubissa Mañana. Artikkelisarjoja djembeperinteestä hän on kirjoittanut lehtiin Pelimanni, JaSeSoi Journal ja World of Music. Palkintoja hän on saanut Landaya –yhtyeen kanssa AfroZigFestivalilla Burkina Fasossa ja lyhytdokumenttielokuvas-taan In the Blood: Portrait of a Griot.

KOKOUSHKUTSU

JaSeSoi ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään RytmiSen yhteydessä 16.3.2012 Oriveden Opistolla.

Tervetuloa

JaSeSoi ry hallitus

Musiikkikasvatusyhdistys Orff-Schulwerk Association of Finland

JaSeSoi ry on yleishyödyllinen yhteisö, joka on perustettu vuonna 1993. Yhdistyksen tarkoituksena on musiikkiharrastuksen herättäminen, sekä musikaalisen ja kokonaisilmallisyyden kasvun tukeminen ja edistäminen kaikenikäisten kansalaisten keskuudessa.

JaSeSoi järjestää Orff-Schulwerkin ideoille ja ajatuksille pohjautuvia koulutustilaisuuksia. Keväinen Rytmis on yhdistyksen keskeisin koulutustapahtuma. Muita vuosittaisia kursseja ovat kesällä pidettävät Orff-kurssit I-III sekä englanninkielinen World Village - Maailmankylä. SyysSeSoi ja Soittajaiset tarjoavat jäsenistölle ilmaisen koulutustapahtuman.

Yhdistys on avoin kaikille musiikista ja musiikkikasvatuksesta kiinnostuneille ihmisille ammattista riippumatta. Jäseniä yhdistää erityisesti kiinnostus käyttää Orff-pedagogiikan suomalaisia sovelluksia omassa työssään.

JaSeSoi ry on kansainvälisen Orff-Schulwerk-liikkeen hyväksymä organisaatio. Yhdistyksellä on hyvät suhteet Salzburgin Orff-instituuttiin, Carl Orff-säätiöön ja Orff-yhdistyksiin ympäri maailmaa. Näiden suhteiden avulla yhdistys on pystynyt tuottamaan korkeatasoisia kansainvälisiä kouluttajia sekä omille kursseilleen että muiden musiikkikasvatusorganisaatioiden käyttöön. JaSeSoi ry:n kouluttajavaihtona myös lukuisat suomalaiset on kutsuttu kouluttamaan ulkomaille.

JaSeSoi tarjoaa jäsenilleen (jäsenmaksu 35 €):

- JaSeSoi Journal-jäsenlehden kaksi kertaa vuodessa
- koulutuslennuksen omiin koulutus-tapahtumiin

- ilmaisen koulutuksen yhdistyksen syyskokouksen yhteydessä
- mahdollisuuden koulutustukeen kansainvälisille Orff-kursseille
- Orff-käsikirjaston palvelut
- JaSeSoi-tuotteita ja -julkaisuja jäsenhintaan
- Orff-pedagogiset jäsensivut

Osallistumalla koulutuksiin ja yhdistyksen toimintaan saat uusia ystäviä Suomesta ja ympäri maailmaa. Lisäksi saat mahdollisuuden löytää itsestäsi uusia musiikillisia ulottuvuuksia. Luovuus, ilo ja musiikillinen kasvu ovat pohjana jatkuvalle oppimiselle.

Hallitus 2011

Puheenjohtaja:

Harri Sandborg

harri.sandborg@jasesoi.com

Varsinaiset jäsenet:

Pekka Evijärvi

pekka.evijarvi@jasesoi.com

Hanne Horto

hanne.horto@jasesoi.com

Kirsi Hyypä

kirsi.hyypa@jasesoi.com

Inkeri Karhos

inkeri.karhos@jasesoi.com

Juuso Kauppinen

juuso.kauppinen@jasesoi.com

Laura Mellais

laura.mellais@jasesoi.com

Heli Raatikainen

heli.raatikainen@jasesoi.com

Elisa Seppänen

elisa.seppanen@jasesoi.com

Jukka Siukonen

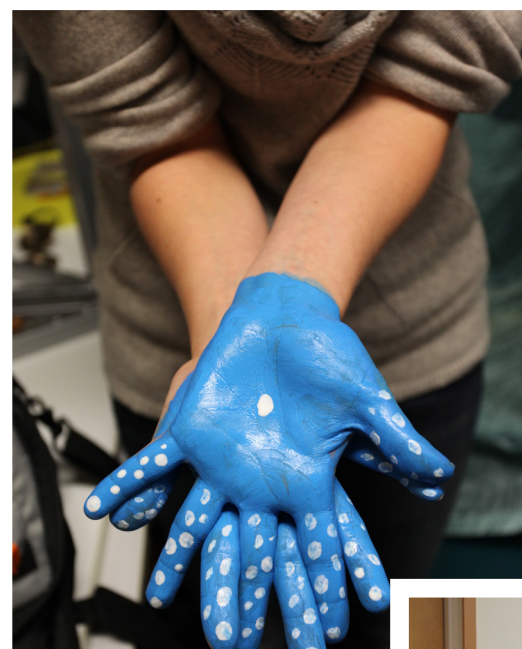
jukka.siukonen@jasesoi.com

Laura Tarvonen

laura.tarvonen@jasesoi.com

www.jasesoi.org

Kuvia SyysSeSoista

Juuli Kammosen ja Elisa Seppäsen sessiossa maalattiin käsiä.

Sanna Purokurun sessiossa soitettiin djembeä ghanalaiseen tyyliin.

Auringon laskua ihailtiin Sääksjärven rannalla. Tuokion nimi oli RantaSeSoi.

Kouluttaa

SyysSeSoi

World village

Orff III

Orff II

Orff I

RytmiS

JaSeSoi ry

Orff-Schulwerk Association of Finland

musiikkikasvatusyhdistys

Kurssikalenteri 2012

RytmiS

16.-18.3.2012
Oriveden Opisto

Kouluttajat:

- * Wolfgang Stange, Saksa/Englanti
 - * Leena Pansu
 - * Aakusti Oksanen
- Lisäksi mukana: Resonaarigroup,
Markku Kaikkonen ja Kaarlo Uusitalo

Orff-kurssit I, II, III

4.-9.6.2012
Oriveden Opisto

Kouluttajat:

- * Doug Goodkin, USA
- * Pekka Evijärvi
- * Markku Kaikkonen
- * Esa Lamponen
- * Terhi Oksanen
- * Soili Perkiö

RytmiS

Rytmiseminaari on monille ensi askel JaSeSoi ry:n iloiseen ja monipuolisen musiikkikasvatuksen maailmaan. RytmiSen sisältönä on musisointia, musiikkiliikuntaa ja pedagogiikkaa, iloa ja leikkiä unohtamatta. Se sopii kaikille musiikkia työssään käyttäville ja harrastaville.

Musiikkipedagogiikan koulutusohjelma

- Orff-kurssit I, II ja III

* Orff-kurssien lopputyöseminaari 15.-16.3.2012, Orivesi

Kursseilla saat Orff-pedagogian keinoin uusia, käytännönläheisiä ja syventäviä ideoita opetukseesi ja kehität omaa musiikillista osaamistasi. Koulutusohjelma on kolmena eri vuonna jaksolta toiselle etenevä ja syvenevä monipuolisen musiikkikasvatuksen kurssikokonaisuus, jonka opinnot vastaavat 20 opintopistettä. III-kurssin jälkeen neljäntenä vuonna järjestetään kokoava Lopputyöseminaari. Koulutuksen opetus-suunnitelma pohjaa kansainväliseen Orff Level Course -opetus-suunnitelmaan. Kursseille osallistuminen ei edellytä aiempia opintoja eikä sisällä testejä.

Koulutusohjelma on tarkoitettu lastentarhanopettajille, luokanopettajille, musiikinopettajille, erityisryhmien kanssa työskenteleville sekä kaikille muille musiikkia työssään käyttäville.

Kurssit järjestetään yhteistyössä Klemetti-Opiston kanssa.

Doug Goodkin Special

ROOTS OF THE BLUES 9.-11.6.2012

- Yhteissoitto luokkabändissä

World Village

23.7.-28.7.2012
Valkeala

Kouluttajat:

- * Lenka Pospisilova, Tsekki
- * Anne Jouhtinen
- * D.R Kofi Kbolonyo, Ghana

SyysSeSoi

29.9.2012
Nurmijärvi

XIII World Village-Maailmankylä

Maailmankylä on luonnonläheinen kansainvälinen koulutustapahtuma ja musiikkileiri, johon osallistuu musiikkikasvattajia eri puolilta maailmaa. Löydät ja koet uusia musiikillisia ulottuvuuksia, tutustut erilaisiin musiikkikulttuureihin sekä saat aimon annoksen hyvinvoinnin eväitä työvuodelle. Maailmankylän järjestetään yhteistyössä Valkealan kristillisen kansanopiston kanssa.

SyysSeSoi

Syyskokouksen yhteydessä järjestettävä SyysSeSoi on jäsenille ilmainen koulutusiltpäivä, johon myös ei-jäsenet ovat tervetulleita.

Soittajaiset

4.11.2011
Nurmijärvi

Soittajaiset

Soittajaiset on vapaamuotoinen yhteissoittokokoon-tuminen, johon kaikki JaSeSoin jäsenet ovat tervetulleita.